ANNA GAVALDA

35 KI LÔ HY VỌNG

vh
NHÀ XUẤT BẢN VĂN HỌC
nhã nam

TÊN SÁCH: 35 KILÔ HY VỌNG
ĐÁNH MÁY: Sagashite
NHÀ XUẤT BẢN: NXB VĂN HỌC VS NHÃ NAM
NGUỒN: http://www.thuvien-ebook.com
NĂM XUẤT BẢN: 2008

Tối ghét trường học.

Tôi ghét nó hơn tất thảy mọi thứ trên đời này.

Thậm chí còn hơn cả thế nữa...

Nó làm cho cuộc sống của tôi thật khốn khổ.

Cho đến năm ba tuổi, có thể nói là tôi đã sống hạnh phúc. Tôi không còn nhớ rõ lắm, nhưng tôi nghĩ, cho đến lúc đó mọi thứ đều ổn. Tôi chơi đùa, tôi xem cuốn băng *Gấu con lông nâu* đến mười lần liền tù tì, tôi vẽ và tôi tưởng tượng ra hàng tỉ tỉ cuộc phiêu lưu dành cho con Mâp-Lông-Xù, con chó bông tôi cưng nhất. Mẹ kể rằng tôi từng ngồi hàng giờ trong phòng nói chuyện huyên thiên một mình. Qua đó tôi rút ra kết luận rằng mình đã từng hạnh phúc.

Vào giai đoạn đó trong đời, tôi yêu tất cả mọi người, và tôi tưởng rằng tất cả mọi người đều yêu thương nhau. Nhưng rồi, khi tôi được ba tuổi năm tháng thì, choang! trường học.

Có vẻ như buổi sáng hôm đó tôi đã rất vui vẻ đi đến trường. Bố mẹ tôi chắc chắn đã nhồi nhét vào đầu tôi những điều như thế này trong suốt cả mùa hè: “Con yêu, con thật may mắn, con sẽ đi học ở ngôi trường lớn đó...”. “Nhìn cái cặp xinh xắn mới tinh này xem! Cặp để con đeo đến ngôi trường xinh đẹp của con đấy!”, vân vân và vân vân... Có vẻ như tôi đã không khóc (Tôi là đứa tò mò, chắc lúc đó tôi chỉ muốn biết tụi nó có đồ chơi gì và đồ xếp hình Lego gì...). Có vẻ như trưa hôm đó vào giờ ăn, tôi trở về nhà rất sung sướng, tôi đã ăn rất ngon lành rồi lên phòng kể cho con Mâp-Lông-Xù nghe về buổi sáng tuyệt vời của mình.

Khi đó, giá như biết trước, hẳn tôi đã tận hưởng bằng hết từng ohút giây hạnh phúc cuối cùng ấy, bởi vì ngay sau đó, cuộc sống của tôi đã trượt khỏi đường ray.

Chúng ta quay lại đó thôi nào, mẹ tôi bảo.

Đi đâu ạ?

Thì... đến trường chứ còn đi đâu nữa!

Không.

Không cái gì?

Con không đến đó nữa.

Thế ư... tại sao vậy?

Bởi vì thế là xong rồi, con đã thấy ở đó như thế nào, con không thích nơi đó. Con có nhiều cái khác cần làm trên phòng. Con đã nói với con Mập-Lông-Xù là con sẽ chế cho nó một cái máy đặc biệt biết giúp nó tìm lại những khúc xương nó chôn dưới giường con, thế nên con không có thời gian để đi đến đó nữa.

Mẹ đã ôm tôi lên, và tôi bắt đầu gào thật to.

Và tôi bị ăn một bạt tai.

Đó là lần đầu tiên trong đời tôi.

Vậy đấy.

Trường học là như thế đấy.

Khởi đầu của một cơn ác mộng.

Câu chuyện này, tôi đã nghe bố mẹ kể cả ti tỉ lần. Với bạn bè của họ, với các cô trông trẻ, với các giáo viên, với các bác sĩ tâm lý, với các chuyên gia về phát âm và với côn cố vấn hướng nghiệp của nhà trường. Mỗi lần nghe kể như thế, câu chuyện lại làm tôi nhớ mình vẫn chưa làm cho con Mập-Lông-Xù cái máy dò tìm xương.

Bây giờ tôi mười ba tuổi và tôi đang học lớp sáu. Vâng, tôi biết có cái gì đó không ổn. Tôi sẽ giải thích ngay đây, quý vị chẳng cần xòe tay ra tính đâu. Tôi đã ở lại lớp hai lần: lớp ba và lớp sáu.

Ở nhà, việc học hành của tôi luôn là một thảm kịch, chắc quý vị có thể tưởng tượng ra... Mẹ tôi khóc còn bố tôi mắng tôi, và nếu không phải thế thì là ngược lại, mẹ tôi mắng tôi còn bố tôi chẳng nói gì cả. Còn tôi, tôi rất đâu khổ khi nhìn thấy họ như thế, nhưng tôi có thể làm gì được đây? Tôi có thẻ nói gì với họ trong những trường hợp như vậy? Chẳng gì cả. Tôi chẳng thể nói gì vì nếu tôi mở miệng ra, mọi chuyện còn tệ hơn. Họ chỉ biết lặp đi lặp lại có một điều như lũ vẹt:

“Học đi!”
“Học đi!” “Học đi!” “Học đi!”
“Học đi!”

Được rồi, hiểu rồi. Tôi có phải là đứa ngu đần toàn diện đến độ đó đâu. Tôi cũng muốn học lắm; nhưng khổ nỗi tôi không học nổi. Tất cả những gì diễn ra ở trường, tôi nghe cứ lùng bùng trong lỗ tai. Nó vào tai này, ra tai kia. Người ta đã mang. Người ta đã mang tôi đi khám cả ti tỉ bác sĩ, khám mắt, khám tai, thậm chí cả khám não nữa.. Kết luận cuối cùng sau hàng loạt những việc vô bổ ấy, đó là khả năng tập trung của tôi có vân đề. Thế cơ đấy! Tôi thì tôi biết rất rõ là mình bị làm sao, nếu họ mà hỏi tôi sẽ nói ngay. Tôi không có vấn đề gì hết, hoàn toàn không. Chỉ bởi vì những điều đó không làm tôi quan tâm. Tôi không quan tâm, có vậy thôi. Chấm hết.

Chỉ có một năm duy nhất ở trường, tôi cảm thấy hạnh phúc, đó là khi học lớp mẫu giáo lớn, với một cô giáo tên là Marie. Không bao giờ tôi có thể quên được cô ấy.

Mỗi khi nghĩ lại, tôi tự nhủ, cô Marie trở thành cô dạy trẻ chính là để tiếp tục làm những gì cô ấy yêu thích trong cuộc sống, đó là sáng tạo, làm ra những thứ đồ vật nho nhỏ có ích. Tôi đã yêu mến cô ấy ngay lập tức, ngay từ buổi sáng đầu tiên của ngày học đầu tiên. Cô ấy luôn mặc những bộ đồ do chính cô may, những chiếc áo len cô tự đan và những món đồ nữ trang cô tự thiết kế. không một ngày nào trôi qua mà chúng tôi không có cái gì đó mang về nhà: một con nhím bằng giấy bồi, một con mèo làm từ chai đựng sữa, một con chuột trong vỏ quả hồ đào, dây treo các vật trang trí, tranh vẽ, tranh màu nước, hình cắt dán... Cô không cần đợi đến Ngày Của Mẹ để dạy chúng tôi sử dụng đôi tay của mình. Cô thường nói rằng một ngày thành công là khi ta tạo ra được một thứ gì đó. Mỗi khi nghĩ về điều đó, tôi tự nhủ rằng cái năm hạnh phúc ấy cũng là nguồn cơn mọi nỗi bất

hạnh của tôi, bởi chính từ lúc đó mà tôi hiểu ra một điều rất đơn giản: chẳng có thứ gì trên đời làm tôi quan tâm hơn là đôi tay của mình và những gì chúng có thể tạo ra.

Nói cho hết về Marie, tôi biết rõ có một điều mà cô ấy đã làm cho tôi. Chính nhờ cô ấy mà năm lớp một, tôi đã học không đến nỗi tệ. Bởi vì cô ấy hiểu tôi là đứa trẻ như thế nào. Cô ấy hiểu rõ rằng tôi chật vật ra sao khi phải viết tên của mình và nước mắt tôi cứ chảy ra, rằng tôi chẳng nhớ nổi cái gì và rằng đối với tôi, thật kinh hoàng khi phải đọc thuộc lòng một bài đồng dao. Ngày cuối năm học, tôi đã đến chào từ biệt cô. Cổ họng tôi khô lại và tôi chẳng nói được gì. Tôi chìa tay đưa tặng cô món quà của mình, đó là một cái ống đựng bút tuyệt đẹp có một ngăn kéo để đựng những chiếc kẹp giấy, một cái ngăn khác để đựng kim ghim, có cả một chỗ riêng để đựng cục tẩy nữa. Tôi đang ngồi hàng giờ để làm và trang trí nó. Tôi thấy rõ là cô ấy rất thích và cô có vẻ xúc động y như tôi. Cô bảo:

- Cô cũng vậy, cô có một món quà cho em, Grégoire...

Đó là một quyển sách lớn. Cô nói thêm:

- Năm sau, em sẽ lên lớp lớn hơn, lớp của cô Daret, và em sẽ phải cố gắng học rất nhiều... Em biết vì sao không?

Tôi lắc đầu:

- Để có thể đọc tất cả những gì viết trong này...

Ngay khi về đến nhà, tôi đã bảo mẹ đọc cho tôi tựa sách. Mẹ đặt cuốn sách to lớn đó lên đầu gối và đọc:

- 1.000 ý tưởng dành cho những đôi bàn tay nhỏ. Ái chà chà, thế nào cũng bày ra đủ thứ trò đây!

Tôi đã rất ghét cô Daret. Tôi ghét giọng nói của cô ấy, ghét điệu bộ và cái thói luôn thiên vị mấy đứa học trò cưng của cô ấy. Nhưng tôi đã học để biết đọc bởi vì tôi muốn làm con hà mã bằng hộp các-tông đựng trứng ở trang 124.

Trong cuốn sổ học bạ cuối năm mẫu giáo lớn của tôi, cô Marie đã viết:

“Cậu bé này có cái đầu như một cái sàng thưa, những ngón tay thiên thần và một trái tim cũng to như thế. Chừng ấy hẳn là đủ để ta giúp cậu bé làm được một điều gì đó.”

Đó là lần đầu tiên và là lần cuối cùng trong đời tôi không bị một thành viên của hệ thống giáo giục quốc gia vùi dập.

*

* *

Dù sao đi nữa, tôi biết có khối người chẳng thích học. Quý vị chẳng hạn, nếu tôi hỏi “Bạn có thích đến trường không?” Quý vị sẽ lắc đầu và trả lời rằng không , đương nhiên là vậy rồi. Chỉ có mấy đứa cực kỳ ra vẻ mới nói có, hoặc nếu không thì phải là loại người giỏi đến mức họ có thể cảm thấy thích thú với chuyện mỗi sáng đến trường kiểm tra khả năng của mình. Ngoìa ra thì... Ai mà lại *thực lòng* thích đi học cơ chứ? Chẳng ai cả. Thế có ai *hoàn toàn* ghét đến trường không? Cũng chẳng có nhiều người thuộc loại này lắm. À mà có chứ. Có mấy người giống như tôi. Loại học trò mà người ta gọi là mất thằng vừa lười vừa ngu, lúc nào cũng kêu đau bụng.

Tôi ấy à, ít nhất một tiếng trước khi đồng hồ báo thức đổ chuông, tôi đã mở mắt ra, và trong suốt một tiếng , tôi thấy rõ cái cảm giác đau đớn trong bụng cứ lớn dần lên, lớn dần lên... Khi trèo xuống khỏi chiếc giường tầng, tôi cảm thấy buồn nôn đến mức tôi có cảm tưởng như đang đứng trên một con tàu lênh đênh giữa biển. Bữa sáng là một cực hình. Sự thật là tôi chẳng thể nuốt bất cứ cái gì vào bụng, nhưng vì mẹ cứ hối thúc sau lưng, tôi đành nhai tạm mấy lát bánh mì sây. Ngồi trong xe buýt, chỗ đau trong bụng chuyển thành một cục cứng ngắc. Nếu tình cờ gặp mấy đứa bạn và nói chuyện về *Zelda* [1] chẳng hạn, tôi sẽ thấy đỡ một chút, cái cục trong

bụng giảm xuống, còn nếu ngồi một mình, nó sẽ khiến cho tôi không thể thở nổi. Nhưng trên hết thảy, điều tồi tệ nhất, đó là khi tôi vào đến sân trường, chỗ hàng hiên có mái che . *Mùi* của trường học là cái tôi sợ nhất. Năm tháng trôi qua, cảnh vật thay đổi, nhưng cái mùi đó thì vẫn y nguyên. Một thứ mùi của phấn bảng và mùi giày basket cũ trộn lẫn với nhau, nó siết chặt lấy cổ họng tôi, làm cho tôi nôn nao muốn ói.

Vào khoảng bốn giờ, cái cục sợ bắt đầu tan dần, và khi tôi về đến nhà, mở cửa phòng của mình ra thì nó biến mất hẳn. Nó quay trở lại khi bố mẹ đặt cho tôi hàng tá câu hỏi về ngày hôm đó và lục cặp của tôi để lấy cuốn sổ ghi những bài tập phải làm và sổ liên lạc ra kiểm tra. Lúc ấy nó quay lại nhưng đỡ hơn, bởi vì bây giờ tôi đã quen với những cơn giận dữ của họ.

Mà cũng không hẳn, tôi đang nói dối đấy... Tôi chẳng hề quen được với điều đó. Những cơn giận dữ nối tiếp nhau nhiều nữa, vậy nên tói nào họ cũng có nhu cầu cãi cọ nhau; và bởi vì họ không biết bắt đầu như thế nào, tôi và những điểm số tồi tệ của tôi trở thành cái cớ. Bao giờ cũng phải có một người có lỗi. Mẹ tôi trách bố tôi không bao giờ dành thời gian chú ý đến tôi, còn bố tôi thì trả lời rằng đó là lỗi của mẹ. Rằng mẹ đã quá nuông chiều tôi.

Tôi hết chịu nổi rồi, không thể chịu nổi nữa rồi...

Tôi chán ngấy đến độ quý vị thậm chí không cũng không thể tưởng tượng nổi đâu.

Vào những lúc đó, trong thâm tâm tôi tự bịt kín tai mình, và cố gắng tập trung nghĩ về những thứ tôi đang làm dở: một con tàu vũ trụ cho Anakin Skywalker[2] bằng bộ Légo System, hay một cái máy ép tuýp thuốc đánh răng làm từ bộ Meccano[3], hay cái kim tự tháp khổng lồ bằng bộ Kaplas. Sau đó là một cực hình khác, bài tập. Nếu mẹ là người hướng dẫn tôi làm bài, cuối cùng thế nào bà cũng ngồi khóc.

Nếu thay vào đó là bố tôi, đến lượt tôi là người phải khóc.

Tôi kể với các bạn tất cả những điều này, nhưng các bạn đừng nghĩ rằng bố mẹ tôi chẳng biết dạy con, hay họ chỉ chăm chăm làm khổ tôi, không, không phải thế, họ là những người tuyệt vời...tuyệt vời cũng không hẳn, biết nói thế nào nhỉ... Tóm lại họ là những người bình thường. Chỉ tại trường học làm hỏng tất cả. Mà thực ra, cũng vì thế mà năm ngoái tôi chỉ ghi phân nửa số bài tập thầy cô giao về nhà vào trong sổ bài tập, để tránh những cơn giận dữ và những buổi tối bất hạnh đó. Quả thực đó là lý do duy nhất, nhưng tôi đã không dám nói điều đó với cô hiệu trưởng trường cấp hai vào cái ngày mà tôi ngồi trong phòng cô, nước mắt giàn giụa. Thật là ngốc.

Dù sao đi nữa, tôi đã đúng khi im lặng. Nếu tôi nói ra, liệu cô ấy sẽ hiểu được gì, con gà tây mập thù lù ấy? Chẳng gì cả, bởi vì tháng sau cô ấy đã đuổi học tôi

Cô ấy đuổi học tôi vì môn thể dục.

Phải nói rằng tôi ghét môn thể dục gần như ghét trường học. Không hoàn toàn giống nhưng gần như vậy. Nếu các bạn gặp tôi, các bạn sẽ hiểu tại sao mà sàn tập thể thao và tôi chẳng bao giờ đội trời chung với nhau! Tôi không cao lắm, không to con lắm và không khóc lắm. Thậm chí, có thể nói còn tệ hơn thế; tôi không cao lắm, không to con lắm và vô cùng yếu ớt èo uột.

Đã có lần tôi đứng hai tay lên hông, căng lồng ngực lên và nhìn vào trong gương. Một hình ảnh khá bất ngờ, giống như một con giun đất đang tập thể hình, hay giống như nhân vật muốn gia nhập vào đội chiến binh trong truyện *Asterix chiến binh La Mã*[4]: người ta cứ ngỡ hắn cũng khá đô con, nhưng khi hắn cởi chiếc áo choàng bằng da thú ra, mọi người mới vỡ lẽ hắn chỉ là một tên ốm yếu gầy còm toàn diện. Khi

tôi nhìn thấy hình ảnh của mình trong gương, tôi nghĩ ngay đến nhân vật ấy.

Mà thôi, tôi cũng không nên tự dằn vặt mình vì tất cả mọi chuyện trong cuộc sống, đôi khi cũng phải biết bỏ bớt một số áp lực không cần thiết, nếu không tôi sẽ thành một thằng khùng khùng mát mát. Và năm vừa rồi, tôi đã quyết định bỏ đi cái áp lực ấy với môn Giáo dục thể chất. Chỉ cần viết ra những từ này thôi cũng đủ khiến tôi cười toác miệng... Bởi vì chính nhờ cô Berluron và giờ Giáo dục thể chất của cô ấy mà tôi có được những trận cười nắc nẻ tuyệt vời nhất trong đời.

Mọi chuyện đã bắt đầu như thế này:

- Dubosc Grégoire, cô ấy vừa nói, mắt vừa dò trong sổ của mình.

- Dạ.

Tôi biết trước thế nào mình cũng sẽ lại làm hỏng bài tập liên hoàn và trở thành trò cười cho mọi người. Tôi tự hỏi khi nào thì tất cả những chuyện này sẽ kết thúc.

Tôi tiến lên phía trước, và những đứa khác trong lớp bắt đầu nhệch miệng ra cười.

Nhưng lần đầu tiên trong đời, chúng không cười nhạo sự dốt nát của tôi, chúng cười vì điệu bộ kỳ cục của tôi lúc đó. Tôi để quên quần áo tập ở nhà, và vì đó là lần thứ ba tôi quên đồ tập trong vòng một học kỳ, tôi quết định mượn đồ của anh thằng Bejamin mặc tạm để khỏi bị phạt. (Trong vòng một năm, tôi đã bị phạt nhiều hơn số lần quý vị có thể bị phạt trong cả đời!) Điều mà tôi không ngờ trước, đó là anh thằng Bejamin là thứ sinh sản vô tính từ Người khổng lồ xanh[5], anh ấy cao đến một mét chín mươi...

Kết quả là tôi đang bước đi xúng xính trong bộ quần áo quá khổ cỡ XXL và đôi giầy tennis cỡ 45. Khỏi cần phải nói tôi đã thành công đến mức nào...

- Lại cái gì nữa đây, bộ đồ này là thế nào hở? Cô Berluron gào lên.

Tôi làm ra vẻ ngây ngô và nói:

- Ôi, em không hiểu, thưa cô, tuần trước nó còn vừa với em lắm mà... Em không thể hiểu nổi...

Cô ấy có vẻ như hết chịu nổi:

- Trò sẽ làm bài tập lắn người hai vòng phía trước, chân chụm lại.

Tôi làm một vòng nhào lộn thảm họa đầu tiên và tuột mất một chiếc giày tennis. Tôi nghe tiếng những đứa khác trong lớp cười phá lên, thế là, để làm cho chúng khoái chí, tôi làm thêm một vòng thứ hai, và tôi đã xuất sắc cho chiếc giầy còn lại bay lên tận trần nhà.

Khi đứng dậy, quần dài của tôi bị tụt xuống, để hở một khoảng quần sịp bên trong. Cô berluron giận đỏ mặt, còn những đứa bạn trong lớp thì được một trận cười thừa sống thiếu chết. Nghe được những tiếng cười ấy giống như một cái lẫy kích hoạt được bật lên, bởi vì lần đầu tiên trong đời, đó không phải là những tiếng cười ác ý, mà là những tiếng cười tuyệt vời , giống như những tiếng cười ở rạp xiếc và kể từ giờ học hôm đó, tôi quyết định sẽ trở thành tên hề của lớp thể dục. Tên hề của cô Berluron. Nghe người khác cười vì mình, bạn cảm thấy ấm áp trong tim, và sau đso. Giống như một thứ thuốc phiện: mọi người càng cười, bạn càng muốn làm cho họ cười thêm nữa.

Cô Berluron phạt tôi nhiều đến mức chẳng còn một rang trắng nào trong cuốn sổ liên lạc của tôi. Cuối cùng, thậm chí tôi đã bị đuổi học vì tất cả những chuyện này, nhưng tôi không hề nuối tiếc. Cũng nhờ cô ấy mà tôi đã cảm thấy hạnh phúc hơn một tí xíu ở trường, cảm thấy mình có ích hơn một tí xíu.

Phải nói là tôi đã gây ra một tình hình lộn xộn không thể tưởng tượng được. Trước đây, chẳng có ai muốn nhận tôi vào nhóm của họ vì tôi quá tệ, nhưng sau đó, là bạn đánh nhau để kéo tôi về phía mình. Bởi vì với những trò hề kiểu đó, tôi khiến cho phe đối thủ bị phân tâm. Tôi nhớ một ngày nọ, tôi được giao làm

thủ môn... Thật hết chỗ nói... Khi quả bóng đến gần, tôi leo lên lưới như một con khỉ điên và gào lên những tiếng kinh hoàng, và khi phải đưa bóng trở lại sân, bao giờ tôi cũng tìm ra cách để ném quả bóng ngược lại phía sau và ghi cho đội nhà thêm một bàn trực tiếp nữa.

Thậm chí có một lần, tôi nhào ra phía để chụp quả bóng. Đương nhiên là tôi không chạm được vào nó, nhưng khi đứng dậy, tôi ngậm trong miệng một namứ cỏ, giống như một con bò, vừa nhai vừa kêu "bò...ò...ò, bò...ò...ò". Ngày hôm đó, Karine Lelièvre đã tè ra quần, còn tôi thì bị phạt suốt hai tiếng... Dù sao thì cũng đáng.

Tôi đã bị đuổi học vì bài ngựa tay quai. Cũng thật trớ trêu bởi vì đúng vào lần đó, tôi không cố ý làm trò hề. Cả lớp phải nhảy lên cái của khỉ bằng nệm mút đó, hai tay nắm chặt vào hai bên quai. Khi đến lượt tôi, tôi nắm trật tay và thế là tôi tự làm mình bị đau kinh khủng ở đúng cái chỗ... chỗ... tóm lại là các bạn biết tôi muốn nói gì rồi đấy. Thế nào nhỉ, cái chỗ đó của tôi giống như biến thành mứt nghiền. Tất nhiên, những đứa khác trong lớp tưởng tôi giả vờ kêu "ui chaaaaaa" để pha trò cho chúng cười, còn cô Berlurron đã lôi thẳng tôi đến gặp cô hiệu trưởng. Tôi gập cả người lại vì đau, nhưng tôi không khóc.

Tôi không muốn tặng cho họ niềm vui đó.

Bố mẹ tôi cúng không tin tôi, và khi họ biết tôi bị đuổi học thật ,đó là lúc "ngày hội" của tôi bắt đầu. Lần đầu tiên họ gào lên theo cùng một hướng, và họ đã quạt tôi một rận ra trò.

Cuối cung, họ cũng để cho tôi đi về phòng. Vào đến nơi, tôi đóng cửa lại và ngồi xuống đất. Tôi tự nhủ" "Hoặc là mày lên giường và khóc. Và cũng đáng để khóc bởi vì cuộc sống của mày chẳng có nghĩa lý gì và mày nữa, mày cũng chẳng đáng giá gì trên đời, mày có thể chết ngay lập tức được. Hoặc là mày đứng dậy và làm một cái gì đó." Tối hôm đó, tôi đã chế ra một

con vật gớm ghiếc bằng đủ thứ đồ vớ vẩn tôi nhặt được từ một công trường, và tôi đặt tên nó là "Berlu-Lông-Lá".

Làm thế chẳng có gì hay ho, tôi thừa nhận, nhưng ít ra nó khiến cho tôi cảm tháy dễ chịu và tránh cho tôi khỏi làm ướt gối.

*

* *

Người duy nhất an ủi tôi vào lúc đó là ông tôi. Điều đó chẳng có gì đáng ngạc nhiên bởi vì ông Léon-cao-lớn của tôi luôn luôn an ủi tôi khi có chuyện gì xảy ra từ khi tôi còn bé tí bằng củ khoai và biết theo ông đến túp lều ở cuối vườn.

Túp lều của ông Léon là cả thế giới đối với tôi. Đó alf nơi ẩn náu và là kho tàng Ali Baba của tôi. Khi bà làm chúng tôi phát chán, ông quay về phía tôi và thì thầm:

- Grégoire, ta làm một tua đến Léonland[6] chứ, cháu thấy sao?

Và thế là chúng tôi chuồn êm, bà chỉ cong biết trách lẫy:

- Thế đấy! Ông đi mà đầu độc thằng nhỏ này đi...

Ông nhún vai và trả lời:

- Tôi xin bà đấy, Charlotte, tôi xin lỗi. Grégoire và tôi, chúng tôi muốn ở riêng một lúc, bởi vì chúng tôi cần yên tĩnh để suy nghĩ.

- Suy nghĩ chuyện gì, tôi có thể biết được không?

- Tôi thì suy nghĩ về quãng đời đã qua của mình, còn thằng Grégoire, nó nghĩ về tương lại của nó.

Bà tôi quay người đi và nói thêm rằng thà bà bị điếc còn hơn là nghe mấy lời đó. Thế là bao giờ ông cũng trả lời:

Trái tim nhỏ của tôi, bà đã điếc rồi đấy thôi.

Ông Léon-cao-lớn của tôi cũng thích sửa chữa hay làm ra cái này cái kia giống như tôi, chỉ khác là thêm vào đó, ông vô cùn thông minh. Khi còn đi học, ông luôn là một học trò cừ: bao giờ ông cũng đứng nhất

lớp ở tất cả các môn. Có một hôm, ông đã thú nhận với tôi rằng ông chẳng bao giờ học bài vào ngày Chủ nhật cả ("Tại sao ? – Bởi vì ông không thích, vậy thôi). Ông đứng nhất lớp về môn toán, môn tiếng Pháp, tiếng La tinh, môn tiếng Anh, môn lịch sử, tất cả! Mười bảy tuổi, ông thi đậu vào trường Bách khoa, trường khó nhất của Pháp, sau đó ông xây toàn những thứ khổng lồ: xây câud bắc ngang qua sông, xây cầu nối chuyển làn đường cao tốc, xây hầm, xây đập, vân vân. Khi tôi hỏi cụ thể công việc của ông là gì, ông châm lại điếu thuốc cháy dở và chậm rãi vừa suy nghĩ vừa nói:

- Ông không biết nữa. Chưa bao giờ ông biết định nghĩa chức năng của mình như thế nào... Nói đơn giản là người ta yêu cầu ông đọc lại các bản vẽ và cho ý kiến: liệu công trình đó có thể bị sập không, có hay không?

- Chỉ có vậy thôi sao?

- Chỉ vậy thôi, vậy thôi đấy... Nhưng vậy cũng đủ rồi, nhóc của ông ạ! Nếu cháu nói không, và rồi cái đập vẫn bị sập, cháu sẽ thành ra một hằng nhóc đại ngốc đấy, tin ông đi!

Túp lều của ông là nơi tôi cảm thấy hạnh phúc nhất trên trái đất này. Ấy thế mà nó chẳng có gì là to tát: một túp lều con làm bằng những tấm ván, mái lợp tôn lượn sóng, nằm tận cuối vườn, mùa đông thì lạnh, mùa hè thì nóng. Bất cứ khi nào có thể là tôi lại chạy ngay đến đó. Để làm mấy thứ đồ của tôi, để mượn dụng cụ hay hay mấy mẩu gỗ, để xem ông Léon-cao-lớn của ôi làm việc (lúc này ông đang đóng một cái tủ do một nhà hàng đặt làm), để xin ông một lời khuyên, hay chỉ là vậy thôi, chẳng có mục đích gì cả. Tôi đến chỉ vì tôi muốn được ở một nơi giống với tôi. Lúc nãy, tôi vừa nói với quý vị về cái mùi của trường học khiến cho tôi buồn nôn; thế nhưng ở đây thì ngược lại, khi tôi bước vào cái lồng nhỏ chật chội này, tôi mở căng mũi để ngửi hít mùi của hạnh phúc.

Mùi của dầu mỡ bẩn, mùi của chiếc lò sưởi điện, của que hàn sắt, keo dán gỗ, mùi thuốc lá và mùi của nhiều thứ khác. Một thư mùi tuyệt vời. Tôi tự hứa rằng một ngày kia, tôi sẽ tìm ra cách chiết xuất thứ mùi này, và tôi sẽ phát minh ra một lại nước hoa mới mà tôi sẽ đặt tên là "Mùi thơm của túp lều".

Tôi sẽ lấy nó ra để ngửi vào những lúc cảm thấy bất hạnh trong cuộc đời.

Khi ông Léon-cao-lớn biết được tôi bị ở lại lớp ba, ông đã đặt tôi lên đùi và kể cho tôi câu chuyện con thỏ và con rùa. Tôi vẫn nhớ rất rõ tôi đã vùi sâu người vào lòng ông và nghe giọng ông dịu dàng đến thế nào:

- Cháu thấy không, cháu dũng cảm của ông, chẳng ai thèm đặt cược một xu vào con rùa khốn khổ đó, bởi vì nó quá chậm chạp... Ấy thế mà, nó lại là người chiến thắng... thế cháu có biết vì sao nó thắng không? Nó đã thắng bởi vì nó là một con rùa nhỏ dũng cảm và kiên cường. Cháu cũng vậy, Grégoire, cháu là một cậu bé dũng cảm... Ông viết điều đó, ông đã nhìn thấy cháu làm việc ra sao. Ông đã thấy cháu ngồi hàng giờ, hàng giờ trong cái lạnh để mài nhẵn một mẩu gỗ, hay để sơn những cái mô hình của cháu... Đối với ông, cháu giống như con rùa nhỏ đó.

- Nhưng ở trường người ta có bao giờ yêu cầu bon cháu mài gỗ đâu! Tôi vừa trả lời vừa khóc nức nở. Người ta chỉ toàn bắt bọn cháu làm những cái khó thật khó!

Khi ông biết tin tôi bị đuổi học năm lớp sáu, lần này không còn như lần trước nữa.

Tôi đến nhà ông bà như mọi khi, và khi tôi chào ông, ông chẳng trả lời. Chúng tôi ngồi ăn trong im lặng, và sau khi uống cà phê, ông chẳng tỏ vẻ gì là định đi ra ngoài.

- Ông ơi?

- Sao cơ?

- Ta đi ra lều thôi ông?

- Không.

- Sao lại không hả ông?

- Bởi vì mẹ cháu đã báo cho ông nghe tin xấu...

- ...

- Ông không hiểu nổi cháu! Cháu ghét trường học, vậy mà cháu lại làm tất cả để ở ại đó lâu nhất có thể...

Tôi không nói gì.

- Cháu đâu có ngu dốt như những gì người ta nói, phải không... Hay là đúng như vậy?

Ông nói với tôi một cách giận dữ.

- Vâng.

- Trời ạ, ông rất ghét như vậy! Đương nhiên rồi, tự nói rằng ta chanửg ra gì để rồi chăngt làm gì bao giờ cũng dễ hơn! Đương nhiên rồi, đó là số phận! Thật quá đơn giản khi nghĩ răngd ta có một số phận hẩm hiu! Thế thì thế nào đây? Bây giờ cháu định làm gì? Cháu sẽ ở lại lớp bảy, sau đó ở lại lopứ tám và, nếu may mắn một chút, cháu có thể tốt nghiệp cấp ba vào năm ba mươi tuổi chắc!

Tôi mân mê góc một chiếc gối, chẳng dám ngước mắt lên.

- Quả thật là ông không thể hiểu nổi cháu. Dù sao đi nữa, cháu đừng trông đợi gì ở Léon già này nữa. Ông ư, ông thích những người biết làm chủ cuộc đời mình! Ông không thích những kẻ lười biếng chit tìm cách khiến người ta thương xót, và sau đó bị đuổi học vì vô kỷ luật! Không ra làm sao cả! giờ thì bị đuổi học, tiếp đó thì ở lại lớp. Hoan hô! Một bẳng thành tích tuyệt vời, Thật đáng khen cho cháu... Lúc nào cũng vậy! Ông bảo với bố mẹ cháu rằng phải biết tin ở cháu, ông tìm cách thanh minh cho cháu , ông khuyến khích cháu! Để ông nói cho cháu nghe điều này, anh bạn: chọn một cuộc sống bất hạnh bao giờ cũng dễ hơn là chọn sống cho hạnh phúc, và ông ư, cháu nghe đây, ông không thích những kẻ hay than thân trách phận! Hãy sống cho hạnh phúc đi chứ, khỉ

thật! Hãy làm những gì cần làm để có thể sống hạnh phúc!

Ông bắt đầu lên cơn ho. Bà chạy cuống lên, tôi bước ra khỏi nhà.

Tôi đi đến chỗ túp lều. Tôi thấy lạnh cóng. Tôi ngồi lên một cái bình cũ, và tôi tự hỏi mình có thể làm gì để làm chủ cuộc đời của mình.

Tôi sẵn sàng xây dựng *tất cả*, nhưng vấn đề là ở chỗ tôi chẳng có kế hoạch nào, chẳng có một hình mẫu nào, chẳng có bản vẽ, chẳng có vật liệu, chẳng có dụng cụ, chẳng có gì hết. Chỉ có một khối nặng khổng lồ đang đè lên trái tim, khiến cho tôi không thể khóc. Bằng con dao nhíp cán gỗ Opinel của mình, tôi khắc một cái gì đó lên chiếc bàn gỗ của ông, rồi tôi đi về nhà mà không chào ông bà.

*****

*** ***

Ở nhà, cơn khủng hoảng diễn ra lâu hơn, ồn ào hơn và nặng nề hơn thường lệ. Bây giờ đã là cuối tháng Sáu, vẫn chẳng trường nào chịu nhận tôi vào tháng Chín.

Bố mẹ tôi tuyệt vọng, quay ra cãi cọ chì chiết lẫn nhau. Thật là mệt mỏi. Còn tôi, mỗi ngày, tôi lại càng thu mình lại thêm một chút. Tôi tự nhủ, nếu tôi cứ cố gắng thu mình lại thế này, cố gắng để mọi người quên đi sự tồn tại của tôi như thế này, có lẽ một ngày nào đó, tôi sẽ biến mất hoàn toàn và thế là mọi vấn đề của tôi đều được giải quyết.

Tôi bị đuổi học ngày 11 tháng Sáu. Ban đầu, tôi lê lết ở nhà cả ngày. Buổi sáng, tôi xem kênh 5 hay xem chương trình Mua sắm từ xa (họ luôn giới thiệu những thứ đồ hay kinh khủng) còn buổi chiều tôi đọc lại những cuốn truyện tranh cũ hoặc loay hoay với bộ tranh ghép hình gồm 5,000 mảnh tôi được dì Fanny tặng.

Nhưng chẳng bao lâu tôi bắt đầu thấy chán. Phải tìm ra một cái gì đó khác để đôi bàn tay của tôi có

việc làm... Thế là tôi đi kiểm tra vòng quanh nhà xem có thứ gì cần sửa không. Tôi vẫn thường nghe mẹ phàn nàn về chuyện ủi đồ, mẹ bảo ước mơ của mẹ là có thể ngồi để ủi. Thế là tôi bắt tay vào giải quyết vấn đề.

Tôi tháo chân của cái giá ủi đồ ra vì nó nằm chắn khiến cho người ta không thể đưa chân vào phía dưới được, tôi tính toán độ cao, rồi tôi gắn cái giá lên trên bốn cái chân bằng gỗ, giống như một cái bàn làm việc bình thường. Sau đó, tôi tận dụng bốn cái bánh xe lấy từ một cái bàn có chân lăn cũ mà tôi nhặt được tuần vừa rồi trên vỉa hè đối diện, gắn chúng vào một cái ghế đã lâu không còn sử dụng. Thậm chí, tôi còn sửa lại cả cái khay đặt bàn ủi, vì mẹ tôi vừa đổi sang dùng một cái bàn ủi loại mới. Mẹ mua một cái bàn ủi hơi nước hiệu Moulines, và với cái bàn ủi mới này, tôi đoán cái khay cũ không còn đủ chắc. Phải mất đúng hai ngày tôi mới làm xong. Sau đó, tôi chuyển sang cái mô-tơ máy cắt cỏ. Tôi tháo rời từng bộ phận ra, lau cho sạch, sau đó mới lắp trở lại, bây giờ thì bật công tắc là nó khởi động ngay. Trước đâu tôi nói bố không tin, nhưng tôi vẫn biết không cần mang ra trả ở cửa hàng Jardiland, nó không chạy chỉ là do máy móc bị bám bẩn thôi.

Tối hôm đó, vào bữa ăn, không khí trở nên nhẹ nhàng hơn. Mẹ làm cho tôi một cái bánh croque-madame[7], món yêu thích nhất của tôi, còn bố thì đã không bật tivi lên.

Bố là người nói đầu tiên:

- Con thấy không, điều làm bố mẹ khó nghĩ nhất đối với con, nhóc ạ, đó là thực ra con cũng có khả năng đấy chứ... Nào, thế bố mẹ có thể làm gì cho con đây, làm gì để giúp con đây? Con không thích đến trường, đó là một chuyện. Nhưng tất cả trẻ con đều phải đến trường, đó là điều bắt buộc, cho đến năm 16 tuổi, con biết chứ?

Tôi gật đầu.

- Đó là một cái vòng luẩn quẩn: con càng không chịu học bài, con càng ghét đến trường; con càng ghét đến trường, con càng ít chịu học bài... Con sẽ thoát ra khỏi cái mớ bòng bong đó thế nào đây?

- Con sẽ đợi đến khi đủ 16 tuổi, và con sẽ bắt đầu làm việc.

- Ối trời, con mơ à! Ai sẽ tuyển con đây?

- Không ai cả, con biết, nhưng tự con sẽ phát minh ra nhiều thứ, và con sẽ sản xuất ra nhiều thứ khác nữa. Con không cần nhiều tiền lắm để sống.

- À, cái này thì bố không tin đâu! Tất nhiên rồi, con không cần phải giàu có như chú Picsou[8], nhưng du sao con cũng sẽ cần nhiều tiền hơn là con tưởng đấy. Con cần tiền để mua dụng cụ này, mua một cái xưởng này, một cái xe tải nhỏ này... và còn gì nữa nhỉ? Thôi cũng không quan trọng, hãy tạm gác chuyện kiếm tiền sang một bên, lúc này đó không phải là điều làm cho bố lo lắng. hãy nói về việc học của con đi... Grégoire, đừng có nhăn mặt như vậy, nhìn bố đây này. Con sẽ chẳng làm được gì nếu không có một vốn kiến thức tối thiểu. Hãy tưởng tượng con phát minh ra một cái máy hay tuyệt vời. Con phải nộp hồ sơ đăng ký bằng sáng chế cho nó đúng không nào? Và thế thì con phải viết bằng tiếng Pháp sao cho đúng chính tả... Và rồi, đâu phải cứ thế mà đã được coi là một phát minh đâu, phải có bản vẽ, tỉ lệ, thông số hẳn hoi, thế thì người ta mới cho là nghiêm túc, nếu không, con sẽ đánh cắp mất ý tưởng chỉ trong...

- Bố nghĩ vây sao?

- Không chỉ là nghĩ, bố chắc chắn như vậy.

Tất cả những điều đó khiến cho tôi bối rrói, một cách mơ hồ, tôi cảm thấy bố nói đúng.

- Bởi vì, bố mẹ biết không, con đang có một phát minh, nó có thể đảm bảo cho sự giàu có của con, cảu các con con, và thậm chí có thể cả của bố mẹ nữa...

- Phát minh gì thế? Mẹ tôi vừa mỉm cười vừa hỏi.

- Bố mẹ hứa tuyệt đối giữ bí mật chứ?

- Tất nhiên rồi, họ nói cùng một lúc .

- Bố mẹ thề đi.

- Bố xin thề.

- Mẹ cũng vậy.

- Không, mẹ phải nói "Mẹ xin thề" cơ.

- Mẹ xin thề.

- Được rồi, thế này nhé... Thực ra phát minh của con là một đôi giày được thiết kế đặc biệt dành cho những người leo núi...Sẽ có một cái gót giày nhỏ tháo lắp được. Khi leo núi, ta sẽ để nó ở vị trí bình thường, khi đi trên nền đất phẳng, ta tháo nó ra, và đi xuống, ta sẽ lắp nó trở lại, nhưng không phải ở vị trí cũ, mà lắp ở phía trước, ngay dưới các ngón chân , như thế, ta sẽ luôn được cân bằng...

Bố mẹ tôi tán đồng.

- Được đấy, phát minh của nó không ngớ ngẩn chút nào đâu, mẹ nói.

- Con cần phải liên kết với một công ty chuyên về đồ thể thao như Décathlon...

Tôi rất vui khi thấy bố mẹ quan tâm đến tôi. Nhưng niềm vui nhanh chóng tắt ngủm khi bố tôi nói thêm:

- Và để kinh doanh được phát minh tuyệt vời của mình, con cần phải giỏi toán , giỏi tin học và giỏi về kinh tế... Con thấy không, ta lại quay trở lại điều bố vừa nói hồi nãy...

Tôi đã tiếp tục loay hoay như vậy cho đến cuối tháng Sáu. Tôi giúp hàng xóm mới của chúng tôi dọn dẹp vườn. Tôi nhổ cỏ dại nhiều đến nỗi các ngón tay tôi sưng lên và tái đi, chẳng khác gì bàn tay của nhân vật Hulk[9].

Hàng xóm của chúng tôi là ông bà Martineau. Họ có một đứa con trai, Charles, nó lớn tôi đúng một tuổi. Nhưng nó và tôi không hợp nhau. Suốt ngày nó ngồi ôm dính lấy bộ đồ chơi điện tử hoặc dán mắt vào mấy bộ phim truyền hìnhnhiều tập ngu xuẩn của nó, và mỗi khi mở miệng ra nói chuyện với tôi, nó chỉ hỏi

đúng một câu là năm sau tôi sẽ học lớp mấy. Nó hỏi như vậy vài lần, cuối cùng điều đó là tôi phát cáu.

Mẹ tôi tiếp tục gọi điện thoại đi khắp nơi hy vọng tìm được một trường nào đó có được lòng tốt vi đại, vô bờ bến để hạ cố nhận tôi vào học tháng Chín. Mỗi buổi sáng, nhà tôi nhận được hàng tấn tờ quảng cáo nhét trong hộp thư. Những tấm ảnh tuyệt đẹp in trên giấy láng ca ngợi thành tích của mộ trường nào đó.

Những lời lẽ thống thiết và hoàn toàn dối trá. Tôi lật trang, vừa xem vừa lắc đầu, đặc biệt tôi tự hỏi làm cách nào mà họ chụp được ảnh mấy đứa học trò tươi cười như vậy. Hoặc là họ đã trả tiền cho mấy đứa đó, hoặc khi đó họ đang thông báo với chúng rằng giáo viên tiếng Pháp của chúng vừa bị rớt xuống vực. Chỉ có một trường duy nhất khiến tôi có cảm tình, nhưng trường này nằm tận Pétaouchnoque-les-Oies, về hướng Valence. Trên những tấm hình, bọn học trò không ngồi sau bàn học và cười một cách ngớ ngẩn. Chúng đang trồng cây vào chậu trong một nhà kính, hoặc đứng bên bàn mộc và đang cưa những phiến gỗ, và chúng không cười, chúng tập trung làm việc. Nhìn có vẻ không tệ chút nào, nhưng đó là một trường trung học kỹ thuật. Cơn đau trong bụng tôi bất thình lình quay trở lại.

Bác Martuneau có một đề nghị với tôi: giúp bắc ấy thay lớp dán tường đã cũ và đổi lại, bác ấy sẽ trả lương cho tôi. Tôi đã đồng ý. Chúng tôi đến cửa hàng Kiloutou để thuê hai cái máy gỡ giấy dán tường bằng hơi nước. Vợ bác ấy và Charles đã đi nghỉ hè còn bố mẹ tôi đều đi làm. Chúng tôi được thoải mái làm việc.

Chúng tôi hoàn thành rất tốt công việc; nhưng phải nói là mệt vô cùng! Nhất là giữa cái nóng cao điểm của mùa hè. Trong bóng râm nhiệt độ cũng đã đến 30 độ C, ấy vậy mà chúng tôi phải đứng trong hơi nước nóng, khỏi phải nói quý vị cũng biết rồi đấy... Hệt như một cái phòng tắm hơi vậy! Tôi đã uống bia

lần đầu tiên trong đời và tôi không thích vị của nó tí nào.

Ông Léon-cao-lớn của tôi tình cờ đi ngang qua đó và đã vào giúp chúng tôi một tay. Bác Martineau vui lắm. Bác ấy nói: "Chúng tôi là dân lao động cơ bắp, còn ông, ông đúng là một cọn người tài giỏi, ông Dubosc ạ..." Quả thật, ông của tôi đã kiểm tra và chấn chỉnh mọi trục trặc của hệ thống đường ống và mạng điện trong nhà, trong khi chúng tôi mồ hôi nhễ nhại và luôn miệng tuôn ra hàng tấn những lời thô tục.

Bác Martineau rất hay nói: "merdus merda merdum merdorum merdis merdis[10]"

(đó là tiếng La Tinh).

Cuối cùng, bố mẹ đăng ký cho tôi học ở trường cấp hai Jean-Moulin, ngay gần nhà tôi. Ban đầu, họ không muốn để tôi học ở đó vì tiếng tăm của trường này không được tốt lắm. Nghe nói chất lượng học tập chẳng ra gì, còn học sinh thì trấn lột tiền của nhau, nhưng họ chẳng còn lựa chọn nào khác bởi vì đâu là trường duy nhất nhận tôi vào học. Họ đã nộp hồ sơ của tôi vào trường , còn tôi thì đi chụp hình thẻ ngoài máy chụp hình tự động. Nhìn mặt tôi trên mấy tấm hình bé xíu này thật xấu xí. Tôi tự nhủ chắc trường Jean-Moulin sẽ phải cảm thấy hài lòng vì đứa học sinh họ mới tuyển: một thằng con trai nười ba tuổi học lớp sáu với đôi tay của Hulk và cái đầu của Frankenstein[11]... Quả là một chuyện tốt đẹp!

Tháng bảy trôi qua nhanh như chớp. Tôi đã học cách dán giấy dán tường. Tôi học cách trát hồ lên suốt khổ giấy (tôi mới học được từ "khổ"). Tôi học cách gấp nó lại cho đúng, học cách dùng cây lăn để ép sát hai bên mép giấy và học cách bồi cho kỹ để tránh bị rộp. Tôi đã học được cả tá thứ. Bây giờ, tôi có thể nói rằng tôi đã là một chuyên gia về hồ dán Perfax và giấy dán tường có sọc. Tôi đã giúp ông tôi

gỡ những sợi dây điện bị rối và kiểm tra xem thiết bị có hoạt động không:

- Được chưa?

- Chưa ạ.

- Thế bây giờ?

- Không ạ.

- Chết tiệt. Còn bây giờ?

- Được rồi ạ.

Tôi đã làm những ổ bánh mì kẹp dài sau mươi centimét, đánh véc-ni cửa, thay cầu chì và nghe chương trình Những Cái Đầu Thông Minh[12] trong vòng một tháng. Một tháng hạnh phúc.

Gái như mọi thứ cứ như thế này mãi, và vào tháng Chín tôi lại bắt đầu một công việc mới với một ông chủ mới... Trong lúc ngồi gặm ổ bánh mì kẹp xúc xích tôi đã nghĩ như thế: còn thêm ba năm nữa, rồi tạm biệt nhà trường.

Ba nắm, sẽ dài lắm.

Còn có một chuyện khác khiến cho tôi lo lắng, đó là sức khỏe của ông Léon-cao-lớn của tôi. Càng ngày ông càng ho nhiều hơn, những đợt ho mỗi lúc một kéo dài và ông phải ngồi xuống bất cứ lúc nào. Bà đã bắt tôi phải hứa sẽ ngắn không để ông hút thuốc nữa nhưng tôi không tài nào làm được điều đó. Ông bảo tôi:

- Hãy để lại cho ông thú vui này, Toto[13]. Sau này, ông sẽ chết và chẳng còn làn được gì.

Những câu tả lời kiểu làm cho tôi tức chết did được.

- Không, Toto, chính tại thú vui này mà ông sẽ chết mất!

Ông cười:

- Từ khi nào cháu tự cho mình gọi ông là Toto vậy, Toto?

Khi ông mỉm cười với tôi như vậy, tôi nhớ ra rằng ông là người tôi yêu quý nhất trên đời và rằng ông không có quyền được chết. Không bao giờ.

Ngày cuối cùng, bác Martieau mời ông và tôi đến ăn tại một nhà hàng rất ngon, và sau khi uống cà phê, họ đã hút hai điếu xì-gà to bự. Tôi không dam nghĩ đến việc Lolotte của ông sẽ đau lòng thế nào nếu bà nhìn thấy cảnh này...

Khi chào ra về, bác hàng xóm chìa cho tôi một phong bì:

- Cháu cầm lấy. Cháu rất xứng đáng với nó...

Tôi không mở phong bì ra ngay. Khi đã về đến nhà, ngồi lên giường, tôi mới mở nó ra. Ở trong có hai trăm euro. Bốn to giấy bạc màu vàng cam... Nó làm tôi choáng váng, cả đời tôi chưa bao giờ có, thậm chí chưa bao giờ nhìn thấy nhiều tiền đến thế. Tôi không muốn nói cho bố mẹ biết bởi thế nào họ cũng lải nhải cả ngày bắt tôi bỏ vào sổ tiết kiệm cá nhân của tôi. Tôi giấu mấy tờ giây bạc vào một chỗ mà chẳng ai trên đời có thể ngờ đến, và sau đó tôi bắt đầu suy nghĩ, suy nghĩ, suy nghĩ...

Tôi có thể mua cái gì cho mình với số tiền này nhỉ? Mua mấy cái động cơ cho những mô hình tôi đang thiết kế? (Mấy cái máy đó đắt còn hơn da... ở... da lưng[14]). Hay là truyện tranh? Hay là phần mềm "Một trăm ý tưởng thiết kế tuyệt vời"? hay là một cai áo khoác hiệu Timberland? Hay một cai cưa máy hiệu Bosch?

Bốn tờ giấy bạc đó làm cho tôi cảm thấy chóng mặt, và tối ngày 31 tháng Bảy, khi gia đình tôi chuẩn bị khóa cửa rời khỏi nhà đi nghỉ hè, tôi đã loay hoay hơn một tiếng đồng hồ để tìm một chỗ giấu chắc chắn. Tôi chẳng khác gì mẹ tôi, bà cầm trên tay bộ gia cắm nến củ bà cô, đi vòng vòng khắp nhà tìm chỗ giấu. Tôi nghĩ rằng cả mẹ và tôi đều hơi bị tức cười. Tôi biết bọn trộm bao giờ cũng tinh khôn hơn chúng tôi...

*

**

Tôi chẳng có gì hay ho để kể vời quý vị về tháng Tám này. Tôi chỉ thấy nó quá dài và chán ngắt. Như mọi năm, bố mẹ tôi thuê một căn hộ ở vùng Bretagne và, cũng như mọi năm, tôi phải ngồi làm cả đống bài trong cuốn sách bài tập làm trong hè.

***Giấy thông hành cho lớp sáu*[15]**, cơn ác mộng trờ lại.**

Tôi ngồi hàng giờ gặm đầu bút và ngắm những con chim mòng biển. Tôi mơ mình hóa thành chim mòng biển. Mơ mình bay đến tận ngọn hải đăng sơn màu trăng và đỏ nằm xa ngoài kia. Rồi thấy mình kết bạn với một con chim én và đến tháng Chín, ngày mùng 4 chẳng hạn – giống như một sự rình cờ, đúng vào ngày khai giảng! – chúng tôi cùng nhau bay đến những đất nước nóng ấm. Tôi mơ mình bay qua các đại dương, tôi mơ chúng tôi...

Tôi lắc đầu thật mạnh để trở lại với thực tế.

Tôi đọc lại đề toán, một câu chuyện ngớ ngẩn về những túi thạch cao cần phải xếp thành từng chồng, rồit ôi lại mơ tiếp: mơ có một con mòng biển bay đến làm một bãi trên bài toán... Phụp! Một đống phân trắng to đùng vấy bẩn cả trang giấy.

Tôi tưởng tượng tất cả những gì tôi có thể làm với bảy túi bột thạch cao...

Tóm lại, tôi ngồi mơ mộng.

Bố mẹ không kiểm sóat sát sao lắm các bài tập tôi làm. Dù sao đó cũng là thời gian nghỉ hè của họ nữa, và họ không muốn chuốc lấy cơn giận vào người vì pahỉ vừa đọc vừa đoán thứ chữ viết như gà bới của tôi. Tấ cả những gì họ yêu cầu ở tôi, đó là, tất cả các buổi sáng, tôi phải ở trong bốn bức tường này, dán đít lên ghế, và ngồi vào bàn học.

Nhưng điều đó chẳng có ý nghĩa gì. Tôi vẽ đủ thứ hình, nnhững phác thảo, những sơ đồ chế tạo điên khùng nhất lên các trang giấy của cuốn vở nhảm nhí này. Tôi không cảm thấy buồn chán, chỉ là tôi cảm thấy hoàn toàn vô cảm với cuộc sống của chính mình. Tôi tự nhủ: ở đây hay ở nơi khác, có gì quan trọng cơ

chứ? Và tôi cũng tự nói với mình: tồn tại hay không tồn tại, có gì quan trọng cơ chứ? (Chắc quý vị có thể thấy, tôi rất dốt môn toán, nhưng với môn triết học thì khả năng tranh luận của tôi không đến nỗi tồi).

Buổi chiều, tôi đi ra biển với bố hoặc với mẹ, không bao giờ với cả hai người cùng lúc. Cả điều này nữa, nó cũng nằm trong kế hoạch nghỉ hè của họ: không tự bắt mình phải chịu đựng nhau cả ngày. Có cái gì đó không hay lắm đang xảy ra trong quan hệ của bố mẹ tôi. Khi họ nói chuyện với nhau, bao giờ cũng có những câu nói đầy ẩn ý, những lời nhận xét hay đánh giá gay gắt và sau đó là một sự im lặng nặng nề bao trùm lên tất cả chúng tôi. Gia đình tôi chẳng bao giờ được hòa thuận, hạnh phúc. Tôi mơ ước được nghe những tiếng cười và những lời bông đùa vui vẻ khi ngồi vào bàn ăn, giống như trong đoạn phim quảng cáo "Người bạn của bữa ăn sááánɡ, người bạạạn Richoréééé.[16]", nhưng tôi biết điều đó chẳng bao giờ thành sự thật.

Đến ngày thu xếp va ly và dọn dẹp căn hộ, dường như có một cảm giác nhẹ nhõm, giải thoát lơ lửng trong không khí. Thật ngớ ngẩn, tiêu chừng ấy tiền và đi xa đến thế để cuối cùng cảm thấy nhẹ nhõm khi được trở về nhà... Tôi thấy điều đó thật ngớ ngẩn.

*****

*** ***

Mẹ tôi tìm lại bộ giá để nến, còn tôi tìm lại tiền của mình. (Bây giờ tôi có thể tiết lộ với quý vị, tôi đã cuộn nhữung tờ giấy bạc lại và nhét trong cái ống thổi của bộ đồ chơi cũ gồm các chú lính nhựa Action man!)

Những tờ giấy bạc đã xỉn màu đi một chút, và cơn đau trong bụng tôi lại quay trở lại.

Vậy là tôi bắt đầu đi học ở trường cấp hai Jean-Moulin.

Tôi không phai là đứa già nhất trong lớp, lại càng không phải là đứa dôt nhất. Tôi sống yên thân. Tôi

ngồi tận cuối lớp và cố gắng tránh không đụng đường đi của mấy tay anh chị trong trường. Tôi từ bỏ ý định mua một chiếc áo khoác Timberland vì biết rằng học ở đây, tôi sẽ chẳng giữ nó được lâu...

Trường học không còn làm tôi cảm thấy khổ sở như trước nữa, vì một lý do đơn giản là tôi không còn cảm giác mình đang đi học. Tôi có cảm giác như đang đến một nhà trẻ kiêm vườn thú, nơi người ta quây hai nghìn đứa trẻ lại nhốt từ sáng đến chiều. Mỗi ngày đến trường, tôi im lặng như một cái bóng. Tôi bị sốc khi chứng kiến cách một số đứa học trò nói với giáo viên. Tôi cố gắng để cử động ít nhất có thể. Tôi đếm từng ngày.

Đến giữa tháng Mười, mẹ tôi nổi cơn giận tam bành, bà không thể chịu đựng nổi sự vắng mặt của thầy (hay là cô nhỉ, tôi chưa bao giờ biết chính xác đó là thầy hay cô) tiếng Pháp nữa. Bà không thể chịu đựng nổi những từ ngữ tôi sử dụng nữa, mẹ nói tôi càng ngày càng ngu đi. Ngu như con bò. Bà không thể hiểu nổi tại sao tôi chẳng bao giờ mang điểm số nào về nhà, và đặc biệt, bà giận điên người khi đến đón tôi lúc năm giờ chiều và nhìn thấy mấy thằng con trai bằng tuổi tôi đang hút cần sa trong lối hành lang đi bộ.

Thế là một cơn khủng hoảng nổ ra trong nhà. Tiếng gào thét, nước mắt, nước mũi cứ thế tuôn ra.

Và kết luận, chỉ còn trường nội trú.

Sau buổi tối ầm ĩ, cuối cùng bố mẹ thống nhất quyết định gửi tôi vào trường nội trú. Tuyệt.

Đêm hôm đó, tôi đã cắn chặt răng để không khóc.

Ngày hôm sau là thứ Tư, tôi đến nhà ông bà. Bà làm cho tôi món khoai tây bí xào, món mà tôi vẫn thích, còn ông Léon-cao-lớn của tôi thì không dám mở lời với tôi. Không khí nặng nề buồn bã.

Sau khi dùng cà phê, chúng tôi đi ra túp lều của ông. Ông nhét một điếu thuốc lên môi nhưng không châm.

- Ông không hút nữa, ông thú nhận với tôi. Ông làm vậy không phải vì ông, cháu hiểu không, ông làm vậy là vì bà vợ khó chịu này...

Tôi mỉm cười.

Sau đó, ông bảo tôi giúp ông bắt vít mấy cái bản lề; và khi mà cuối cùng, đầu óc tôi đã thực sự chăm chú vào công việc, ông bắt đầu nói hết sức nhẹ nhàng:

- Grégoire.

- Dạ?

- Thế là, ông nghe nói, cháu sẽ đi học ở trường nội trú phải không?

- ...

- Cháu không thích à?

Tôi thà im lặng. Tôi chẳng còn thích thú gì chuyện khóc lóc như một đứa trẻ lớp ba.

Ông lấy cái cánh cửa tôi đang cầm trong tay, đặt xuống đất, rồi ông nắm nhẹ lấy cằm tôi, nâng mặt tôi hướng về phía ông:

- Nghe ông nói đây, Toto, nghe ông cho rõ này. Ông biết nhiều điều hơn cháu tưởng đấy. Ông biết cháu ghét đi học như thế nào, ông cũng biết cả chuyện gì đang diễn ra ở nhà cháu. Nói cho đúng, ông không biết, nhưng ông có thể đoán được. Ông muốn nói giữa bố mẹ cháu... Ông biết mỗi ngày trôi qua, cuộc sống chẳng dễ dàng gì với cháu...

Tôi nhăn mặt.

- Grégoire, cháu phải tin ở ông, chính ông là người đã có ý nghĩ gửi cháu vào trừơng nội trú, chính ông là người đã gieo ý tưởng này vào đầu mẹ cháu... Đừng nhìn ông như vậy. Ông nghĩ rằng đi xa khỏi gia đình một thời gian, hít thở không khí, nhìn tháy những điều mới mẻ, như vậy sẽ tốt hơn cho cháu. Bố mẹ cháu đang khiến cho cuộc sống của cháu trở nên ngột ngạt. Cháu là con trai một, họ chỉ có cháu, và cháu là lẽ sống duy nhất của họ. Họ không hiểu được họ đã làm cho cháu khổ sở đến mức nào khi họ đặt quá

nhiều hy vọng lên cháu. Không, họ không nhận ra điều đó. Ông nghĩ rằng vấn đề thực chất sâu xa hơn nhiều. Ông nghĩ rằng bố mẹ cháu cần phải giải quyết cho ổn thỏa vấn đề chính của họ trước khi cãi vã nhau về chuyện của cháu.Ông..., ồ không, Grégoire, đừng làm cái mặt như thế. Không, cháu trai dũng cảm của ông, ông không muốn làm cháu buồn, ông chỉ muốn cháu. Ôi, mà khỉ thật! Thậm chí, ông không còn đặt cháu ngồi lên đùi ông được nữa! Cháu đã lớn quá rồi. Xem nào, cháu mở hai cánh tay ra một chút xem nào, đến lượt ông sẽ đến ngồi lên đùi cháu... Thôi nào, đừng khóc nữa. Thế này thì buồn quá...

- Không phải cháu buồn đâu ông ạ. Chỉ là nước nó cứ trào ra thôi...

- Ôi, cháu dũng cảm của ông, cháu bé bỏng của ông. Thôi nào, thôi xong rồi. Cháu làm tiếp đi, chúng ta làm tiếp nào. Phải làm cho xong cái tủ này cho bác Joseph để ông cháu ta còn được mời đi ăn ở nhà hàng Pique- assiette nữa chứ... Nào, cầm cái tuốc-nơ-vít của cháu lên nào.

Tôi lấy tay áo chùi mũi.

Thế rồi, khi cả hai chúng tôi đang im lặng làm việc, và tôi chuẩn bị làm đến cảnh cửa thứ hai, ông nói thêm:

- Ông chỉ nói thêm một điều nữa thôi, và sau đó, ông sẽ im lặng. Điều mà ông muốn nói với cháu rất quan trọng... Ông muốn cháu hiểu rằng chuyện bố mẹ cháu cãi nhau không phải lỗi tại cháu. Chỉ là do họ, chỉ do mình họ thôi. Cháu chăng liên quan gì hết, cháu chẳng có lỗi gì hết, cháu nghe ông nói không? Chẳng hề liên quan gì đến cháu. Thậm chí ông có thể đảm bảo với cháu rằng, ví thử cháu có luôn đứng đầu lớp, ví thử cháu chỉ mang về nhà toàn điểm 19, 20, bố mẹ cháu sẽ vẫn tiếp tục cãi nhau. Chỉ có điều họ sẽ phải tìm ra một cái cớ khác, chỉ có vậy thôi.

Tôi không trả lời gì hết. Tôi vừa quét một lớp sơn phủ Bondex lên cái tủ của bác Joseph.

*
**
Khi tôi về đến nhà, bố mẹ đang ngồi lật giở những tờ báo và bấm bấm những con số trên máy tính. Nếu cuộc sống như những ô lời thoại trong truyện tranh, hẳn tôi sẽ nhìn thấy khói đen bốc lên từ trên đầu họ. Tôi nói "Con chào bố mẹ" rồi đi nhanh về hướng phòng mình, nhưng họ đã ngăn tôi lại:

- Grégoire, con đến đây.

Nghe giọng của bố, tôi đóan biết ông chăng hề có ý định đùa.

- Con ngồi xuống.

Tôi tự hỏi người ta định mang tôi ra nhắm với món sốt mới gì nữa đây...

- Con biết đấy, mẹ con và bố, chúng ta đã quyết định sẽ gửi con vài học trường nội trú...

Tôi cúi đầu nhìn xuống. Tôi thầm nghĩ "Cuối cùng thì bố mẹ cũng đồng tình với nhau về một cái gì đó! Không phải là quá sớm. Tiếc là chuyện này chẳng có gì hay ho..."

- Bố đóan là chuyện này chẳng làm con vui vẻ gì, nhưng nó là như vây. Chúng ta đang đứng trươc ngõ cụt. Ở trường con chăng chịu học hành, con bị đuổi khỏi trường, chẳng nơi nào muốn nhận con, và trường cấp hai trong khu nhà mình thì chẳng ra sao. Chẳng còn cách nào khác... Nhưng điều mà con có thể chưa biết, đó là học phí ở trường nội trú rất cao. Con cần phải biết rằng bố mẹ đã hy sinh rất lớn về mặt tài chính cho con, hy sinh rất lớn...

Tôi cười khẩy trong bụng "Ồ... không cần phải vậy đâu! Cảm ơn! Cảm ơn hai vị! Hai vị tốt bụng qúa. Tôi có thể hôn chân hai vị được không?"

Bố tôi tiếp tục nói:

- Con không muốn biết là con sẽ học ở trường nào sao?

- ...

- Con chẳng thèm để ý phải không?

- Không phải thế.

- Thực ra, bố mẹ cũng chưa biết, con hiểu không. Chuyện này thật nhức đầu. Suốt cả buổi chiều, mẹ con đã gọi điện đi khắp nơi mà chẳng có kết quả.. Cần phải tìm một trường đồng ý nhận con vào ngay giữa năm học như thế này, và trường đó phải...

- Đó là nơi con muốn đến, tôi cắt ngang lời bố.

- "Đó" là ở đâu?

- Ở đó.

Tôi chìa ra tờ quảng cáo in hình lũ học sinh làm việc bên một bàn mộc, mẹ hỏi:

- Bắc Valence... Trường trung học kỹ thuật Grandchamps... Nhưng họ có dạy cấp hai đâu...

- Có. Có cả một trường cấp hai.

- Làm sao con biết? Bố tôi nói.

- Con đã gọi điện đến đó.

- Con ư?

- Dạ vẩn, con.

- Khi nào?

- Ngay trước kì nghỉ hè.

- Con ư!? Con gọi điện đến dó ư! Mà tại sao?

- Chỉ vậy thôi ạ... Chỉ để biết.

- Rồi sao.

- Chăng có gì ạ.

- Thế tạ sao con không nói cho chúng ta biết?

- Bởi vì không thể được.

- Tại sao không thẻ đựơc?

- Vì họ chỉ nhận học sinh sau khi đã xét quyển hồ sơ, mà hồ sơ của con thì tệ qúa! Nó chỉ đang đem đốt.

Bố mẹ tôi im lặng. Bố tôi đọc tờ chương trình của trường Grandchamps, còn mẹ tôi thì thở dài.

Sáng hôm sau, tôi đến trường học như bình thường, và ngày hôm sau nữa, và ngày hôm sau nữa cũng vậy.

Tôi bắt đầu hiểu ý nghĩa của cụm từ "cháy cầu chì"

Chính xác là như thế. Tôi đã bị cháy cầu chì. Một phần trong tôi đã tắt ngấm và chẳng còn cái gì là quan trọng đối với tôi.

Tôi chẳng làm gì nữa. Trong đầu tôi chẳng còn ý tưởng nào. Chăng còn mong muốn điều gì. Chẳng còn gì. Tôi thu gom tất cả bộ Légo của mình bỏ vào một thùng các-tông và đem nó cho Gabriel, đứa em họ của tôi. Suốt ngày tôi chỉ xem tivi. Đem những đoạn phim mà tôi đã xem ra đo thì chắc phải dài hàng cây số, hàng cây số. Tôi nằm dài hàng giờ đồng hồ, chẳng muốn đóng cái này hay sửa cái kia nữa. Đôi tay tôi treo lòng thòng một cách vô tích sự ở hai bên cái lồng ngực gày còm. Đôi khi, tôi có cảm giác như chúng đã chết, chẳng còn dùng được vào việc gì ngoài chuyện bấm điều khiển từ xa hay mở nắp lon nước ngọt.

Trông tôi tồi tệ, tôi ngày càng ngu đần đi. Mẹ nói đúng: Chẳng máy nữa tôi chỉ còn nước đi mà nhai rơm.

Thậm chí tôi cũng chẳng muốn đến nhà ông bà nữa. Ông bà rất tốt, như họ chăng hiểu gì hết. Ông bà già qúa rồi. Hơn nữua, ông Léon-cao-lớn làm sao có thể hiểu được những vấn đề của tôi cơ chứ? Chăng đời nào, ông bao giờ cũng là học sinh xuất sắc mà. Có bao giờ ông gặp rắc rối gì đâu. Còn bố mẹ tôi ư, khỏi phải nói. Thậm chí họ chăng buồn mở lời với nhau nữa. hai cái bóng vô cảm.

Tôi chỉ muốn lay họ thật mạnh để cho rơi ra...cái gì nhỉ. Tôi chẳng biết nữa.

Một từ, một nụ cười, một cử chỉ. Một cái gì đó.

Tôi đang ngồi buồn thiu ôm láy cái tivi thì chuôn điện thoai reo.

- Thế nào, Toto. Cháu quên ông rồi đấy à?

- À... hôm nay cháu không muốn đến chỗ ông lắm, ông à.

- Thế là sao? Còn bác Joseph thì làm sao đây? Cháu đã hứa sẽ giúp ông mang cái tủ đến cho bác ấy cơ

mà!

Ui trời! Tôi quên biến mất chuyện đó.

- Cháu đến đây. Cháu xin lỗi.

- Đượ rồi, Toto, không sao đâu. Cứ từ từ. Nó không bay đi đâu mất được.

Để cảm ơn, bác Joseph đã mời chúng tôi ăn uống một bữa ra trò. Tôi ăn một đĩa bò tartare*[17]* to như ngọn núi lửa Vésuve bên Ý, với hàng tán nhữung thứ linh tinh, nụ bạch hoa, hành, rau thơm , ớt... xắt nhỏ. Nhoam, nhoam. Ông nhìn tôi mỉm cười:

- Nhìn cháu thế này ông rất vui, Toto ạ. May mà ông già này thỉnh thoảng bắt cháu làm việc, có vậy cháu mới được ăn thiỏa sứa đến thế.

- Còn ông, ông không ăn gì sao?

- Ồ... ông không đói lắm... cháu biết đấy. Sáng nay bà của cháu lại nhồi cho ông đầy một bụng như mọi khi.

Tôi biết là khi ấy ông nói dối.

Sau đó, chúng tôi đi tham quan khu nhà bếp của quán. Tôi vô cùng kinh ngạc khi nhìn thấy kích thươc của những chiếc nồi và những chiếc chảo: khổng lồ. Rôi cả những chiếc môi to bự, những chiếc thìa bằng gỗ như những chiếc máy bắn đá, hàng chục con dao to nhỏ và đựoc mài cực sắc.

Bác Joseph lên tiếng:

- Xin giới thiệu, đây là Titi! Thợ học nghề mới của chúng tôi... Một câu bé rát sáng dạ. Chúng tôi sẽ huấn luyện cậu bé thành một đầu bếp lành nghề, rồi ôn và cháu sẽ thấy, chỉ vài năm nữa, lũ ngốc bên Michelin sẽ pahỉ mò đến mà làm quen với nó, tôi dám chắc với hai ông cháu thế. Titi, cháu chào ông và bạn đây đi nào.

- Xin chào!

Thăng bé ấy đang ngồi gọt khoai tây, chắc phải đến một ngàn tỉ cân khoai. Nó có vẻ khá hài lòng. Chân nó bị vùi lấp dưới hàng núi vỏ khoai tây. Tôi

nhìn nó và thầm nghĩ “16 tuổi... chắc nó phải độ 16 tuổi...”

Khi dừng xe cho tôi xuống trước cổng nhà, ông còn nói thêm:

- Cháu sẽ làm như chúng ta đã nói đấy nhé.

- Vâng ạ, tất nhiên rồi!

- Cháu đừng để ý đến lỗi chính tả, đến văn phong, đến cái chữ viết như gà bới của cháu. Cháu đừng bận tâm điều gì hết. Cháu chỉ nói đúng những gì trong lòng cháu muốn nói thôi, ok...?

- Vâng ạ...

Ngay tối hôm đó tôi ngồi viết lá thư. Thực ra thì tôi chẳng bất cần đến độ được như vậy, bởi vì tôi đã viết nháp đến mười một lần. Thế mà lá thư của tôi cũng chẳng dài là mấy...

Tôi chép lại đây để quý vị đọc.

“Kính gửi thầy hiệu trưởng trường Grandchanps,

Em mong muốn được nhận vào học tại trường của thầy, nhưng em biết điều đó không thể được vì học bạ của em quá tồi.

Em đã đọc thấy trên tờ quảng cáo là trường có xưởng cơ khí, xưởng mộc, phòng vi tính, có cả một nhà kính trồng cây nữa.

Em nghĩ rằng trên đời này không chỉ có những điểm số trong sổ học bạ. Em nghĩ có cả động lực nữa.

Em muốn đến học ở trường Grandchamps bởi vì chỉ ở đó em mới thực sự hạnh phúc, em nghĩ vậy.

Em không to lắm đâu, em cân năng 35 kilô hy vọng.

Kính chào thấy

Grégoire Dubosc

Tái bút số 1: đây là lần đầu tiên em cầu xin ai đó để được đến trường, em tự hỏi có phải mình bị điên mất rồi không.

Tái bút số 2: Em xin gửi thầy bản vẽ chế tạo một chiếc máy bóc vỏ chuối mà em đã làm ra lúc em bảy tuổi.”

Tôi đọc lại lần nữa, và tôi thấy nó thật ngớ ngẩn, nhưng tôi chẳng có đủ dũng cảm để bắt đầu lại lần thứ 13.

Tôi hình dung gương mặt của thầy hiệu trưởng khi đọc lá thư này...Thế nào thầy cũng nghĩ "Lại một trò ngớ ngẩn gì nữa thế này?" trước khi vo tròn nó lại và ném thẳng vào thùng rác. Bây giờ tôi không thực sự tự tin để gửi nó đi lắm, nhưng biết làm thế nào, tôi đã hứa với ông Léon-cao-lớn, tôi không thể lùi lại được nữa.

Tôi đã đem gửi lá thư trên đường từ trường trở về nhà, và khi về đến nhà, ngồi xuống bàn ăn bữa xế chiều, đọc lai tờ giới thiệu, tôi mới phát hiện ra rằng hiệu trưởng của trường thực ra là một phụ nữ. Tôi đúng là một con lừa! Tôi vừa cắn môi vừa nghĩ. Một con lừa, một thằng đại ngu ngốc...

Có mà 35 kilô ngu dốt thì có...

Sau đó là kỳ nghỉ lễ Các Thánh. Tôi đến nhà dì Fanny, em gái của mẹ, dì ở Orleans. Tôi chơi trò chơi điện tử trên máy tính của cậu, tôi chẳng bao giờ lên giường trước mười hai giờ đêm và tôi ngủ muộn nhất có thể. Mãi đến khi thằng nhóc em họ tôi nhảy lên giường tôi mà hét:

- Iégo! Ta chơi ìègo đi? Anh Guégoire, chơi iégo với em nhé?[18]

Trong suốt bốn ngày, tôi xây đủ thứ mô hình từ bộ Légo: một cái nhà để xe, một ngôi làng, một con tàu... Môic khi tôi hoàn thành một cái gì đó, thằng nhóc cực kỳ thích thú, nó ngắm nghía một lúc rồi... "păng!" nó vung tay hết cỡ ném mạnh xuống đất làm mô hình vỡ tung thành nghìn mảnh. Lần đầu tiên, tôi tức giận hết sức, nhưng khi nghe tiếng nó cười, tôi thôi không nghĩ đến hai giờ đồng hồ hóa công cốc của mình nữa. Tôi rất thích nghe nó cười. Tiếng cười của cậu em họ làm nóng lại cái cầu chì trong tôi.

Mẹ đến đón tôi ở nhà ga Austerlitz. Khi đã ngồi trong xe, mẹ bảo:

- Mẹ có hai tin muốn báo cho con, một tin vui và một tin buồn. Mẹ bắt đầu bằng cái nào đây?

- Tin vui ạ.

- Hôm qua, bà hiệu trưởng trường Grandchamps đã gọi điện. Bà đồng ý nhận con vàphoc, nhưng trước tiên con phải làm một bài kiểm tra gì đó...

- Ôi ...thế mà mẹ bảo là tin vui... Một bài kiểm tra! Mẹ bảo ocn làm gì với một bài kiểm tra đây? Xé thành bông giấy? Thế còn tin buồn ạ?

- Ông của con đang ở bệnh viện.

Tôi đã chắc thế mà. Tôi đã biết trước. Tôi đã cảm nhận thấy điều ấy.

- Có nặng không mẹ?

- Chưa biết đựoc. Ông con cảm thấy không khỏe, bệnh viện đang theo dõi. Ông yếu lắm.

- Con muốn thăm ông.

- Không, bây giờ thì không được. Bệnh viện không cho ai vào thăm ông lúc này. Bằng mọi giá ông phải khỏe lại.

Mẹ khóc.

*****

*** ***

Tôi mang theo cuốn sách ngữ pháp để ôn lại trong khi đi trên tàu cao tốc, nhưng tôi không hề mở sách ra lấy một lần. Thậm chí tôi cũng chẳng buồn cố gắng làm ra vẻ tập trung nữa. Tôi không tài nào sắp xếp các ý nghĩ của mình theo thứ tự, cái trước, cái sau. Con tàu chạy dọc theo những đừơng cáp điện to khổng lồ, cây số nối tiếp cây số, và mỗi khi tàu chạy ngang một cột điện tôi lại thì thầm "ông Léon ơi........ ông Léon ơi........ ông Léon ơi........ ông Léon ơi........ ông Léon ơi........ ông Léon ơi........ ông Léon ơi........ ông Léon ơi........ ông Léon ơi........" và trong lúc tàu chạy giữa hai cột điện, tôi tự nói với mình "Ông đừng chết. hãy ở lại,. Cháu cần ông. Bà Charlotte cũng vậy, bà cần có ông. Bà sẽ ra sao nếu không có ông. Bà sẽ bất hạnh lắm. Còn cháu, cháu

biết làm sao? Ông đừng chết. Ông không có quyền chết. Cháu còn nhỏ quá. Cháu muốn ông nhìn thấy cháu lớn lên. Cháu muốn ông được tiếp tục tự hào về cháu. Cháu chỉ mới bắt đầu cuộc đời mình thôi. Cháu cần ông. Hơn nữa, nếu một ngày kia cháu cưới vợ, cháu muốn ông gặp vợ và các con của cháu. Cháu muốn các con của mình đựoc đến chơi trong túp lều của ông. Cháu muốn chúng ngửi thấy cái mùi của ông. Cháu muốn..."

Tôi ngủ thiếp đi.

*****

*** ***

Tại Valence, một người đàn ông đứng đợi tôi ngay ở lối đi xuống tàu. Trên đừơng từ nhà ga về trường, tôi được biết bác ấy là người làm vườn của trường Grandchamps, hay gọi là người... "quản lý" theo cách nói của bác ấy...

Tôi rất thích ngồi trong chiếc xe tải nhỏ của bác, nó thơm mùi dầu gazoan và mùi lá khô.

Tôi ăn tối tại nhà ăn tập thể cùng với những đứa học sinh nội trú khác.Toàn là những đứa to lớn cao ngồng vạm vỡ. Chúng rất tử tế với tôi, chúng chỉ cho tôi đủ thứ mánh khóe trong trường: những chỗ nào là an toàn nhất để hút thuốc, làm sao lấy lòng bà phụ trách căng tin để được phát phần ăn thêm, cách để leo lên khu nội trú của bọn con gái bằng lối cầu thang thoát hiểm, những thói quen nho nhỏ của mỗi giáo viên, vân vân và vân vân...

Bọn chúng cười lớn, bọn chúng ngu ngốc. Nhưng là cái ngu ngốc tuyệt vời. Cái ngu ngốc của lũ con trai.

Tay chúng rất đẹp, những bàn tay đầy vết cắt và dầu bẩn dưới kẽ móng tay. Có lúc, chúng hỏi tôi tại sao lại đến học ở đây:

- Bởi vì chẳng còn trường nào chịu nhận tớ.

- Điều đó khiến bọn chúng phá lên cười.

- Không một trường nào sao?

- Không, không một trường nào.

- Ngay cả bệnh viện tâm thần cũng không à?
- Đúng thế, thậm chí cả bệnh viện tâm thần cũng không muốn nhận tớ, họ nói tớ gây ảnh hưởng không tốt đến những đứa khác.
Một thằng trong bọn chúng vỗ vào lưng tôi:
- Chào mừng cậu đến câu lạc bộ của chúng ta, nhóc ạ!
Sau đó, tôi nói với chúng tôi phải làm một bài kiểm tra vào sáng hôm sau.
- Ơ, thế cậu còn ngồi ì ra đấy làm gì nữa? Đi mà ngủ đi, đồ ngốc, sáng mai cậu phải thật tỉnh táo!
Tôi trằn trọc mãi không ngủ được. Tôi có một giấc mơ rất lạ. Tôi ngồi với ông Léon trong một công viên cực kỳ đẹp, ông cứ liên tục trêu trọc tôi. Ông giatạ giật áo tôi và nói: “Thế cái chỗ an toàn để hút thuốc ấy, nó ở đâu vậy? Thử hỏi lũ bạn cháu xem nó ở đâu...”
Đến bữa ăn sáng, tôi chẳng nuốt được gì. Ruột gan tôi như đóng cứng thành bê tông cốt thép. Cả đời, tôi chưa bao giờ cảm thấy mệt như lúc ấy. Tôi thở rất yếu ớt và người tôi vã ra những giọt mồ hôi lạnh ngắt.. Cả người tôi vừa nóng bỏng lại vừa lạnh cóng.
Họ để tôi ngồi trong một phòng học nhỏ và tôi ngồi một mình như vậy một lúc lâu. Tôi tưởng họ đã quên mất tôi rồi.
Sau đó, có một cô đưa cho tôi một quyển vở thật to để làm bài. Những dòng chữ nhảy múa trước mắt tôi. Tôi không hiểu gì hết. Tôi chống khuỷu tay lên bàn, hai tay ôm lấy đầu. Để thở, để trấn tĩnh lại, để không nghĩ về điều gì khác. Bất chợt, những dòng chữ ngoằn ngoèo khắc trên bàn đập ngay vào mắt tôi. Có một dòng hcữ viết thế này “Tao thích những cặp vú bự” và cạnh đó một dòng chữ khác thì nói “Còn tao, tao thích mấy cái mỏ lết hơn”. Những dòng chữ đó khiến tôi mỉm cười và tôi bắt đầu làm bài.
Ban đầu còn đựoc đôi chút, nhưng càng lật qua trang, tôi càng bí rị. Tôi bắt đầu hoảng sợ. Bài tập

kinh khủng nhất là một đoạn văn gồm vài hàng; đề bài nói: “Hãy tìm và sửa các lỗi trong đoạn văn này”. Thật kinh hoàng, tôi không thấy có một lỗi nào. Tôi thật là thằng ngu nhất trong tấ cả những thằng ngu. Có biết bao nhiêu là lỗi, thế mà thậm chí tôi nhìn cũng chẳng ra! Có một cục nghèn nghẹn trong cổ họng, nó cứ dâng lên từ từ. Tôi bắt đầu cảm thấy mũi mình cay cay. Tôi mở mắt thật lớn. Tôi không được khóc. Tôi không muốn khóc.

TÔI KHÔNG MUỐN, quý vị có hiểu không?

Thế rồi, nó vẫn xảy ra, một giọt nước mắt to tướng tôi chẳng kịp nhận ra nó đến từ lúc nào, bây giờ nó đang loang ra trên trang vở của tôi... chết tiệt. Tôi cắn răng, thật chặt, nhưng tôi biết mình sắp vỡ oà ra. Rằng con đê chắn sắp vỡ đến nơi.

Từ lâu lắm rồi tôi tự ngăn không cho mình được khóc và tôi từ chối nghĩ đến một vài điều... Tuy vậy, sẽ đến lúc, nó phải trào ra, cả cái đống hỗ độn mà bạn giấu kín ở góc sâu thẳm trong đầu, tít mãi ở phía sau... Tôi biết nếu tôi batứ đầu khóc, tôi sẽ không thể dừng lại được nữa, tất cả mọi thứ sẽ quay lại trong tôi cùng một lúc; hình ảnh con Mập-Lông-Xù, cô Marie, những năm học vừa qua mà tôi luôn là đứa đứng bét lớp. Luôn là đứa ngu ngốc. Hình ảnh bố mẹ tôi không còn yêu nhau nữa, những ngày buồn bã ngồi ở nhà và ông Léon của tôi nằm trong phòng bênh, những cái ống dài thòng lòng nhét trong mũi và sự sống đang bỏ ông đi từ từ...

Tôi sắp bật khóc, tôi đang cắn môi đến chảy máu thì bỗng nghe thấy giọng ai đó nói rằng: “Thôi nào, Toto, cháu đang làm gì thế kia? Thế là thế nào? Cháu đang nhè đầy nước dãi ra bút như một con heo ấy, có thôi đi không nào! Cháu sẽ làm nó chết chìm mất.”

Thế đấy, bây giờ thì tôi bị thần kinh rồi... Tôi nghe thấy những giọng nói! Này... Mấy ông trên đó ơi, mấy ông nhầm rồi, tôi không phải Jeanne d’ Arc[19] đâu. Tôi

chỉ là một đứa học trò dốt nát chẳng làm nên trò trống gì.

“Này, anh chàng hay than vãn kia, khi nào anh ngừng than thở thì cho ta biết, hai chúng ta còn có chút việc phải làm đây.”

Chuyện quái quỷ gì thế này? Tôi nhìn khắp phòng để xem có cái camera hay micro nào không. Thế này là thế nào nhỉ! Tôi đã bước vào chiều không gian thứ tư hay sao thế này.

“Ông Léon ơi, có phải ông không?”

“Còn ai khác vào đây nữa, cháu ngốc nghếch của ông? Không lẽ là giáo hoàng?”

“Nhưng... sao lại có thể thế này?”

“Cái gì cơ?”

”Thì... việc ông ở đây, việc ông nói chuyện đựoc với cháu như thế này?”

”Đưng có ngốc nghếch thế, Toto, ông vẫn luôn ở đây, và cháu biết rõ điều đó mà. Thôi nào, nói đùa thế là đủ rồi. Cháu tập trung vào nào. Bây giờ cầm lấy một cây bút chì và gạch chân tất cả các động từ chia cho ông xem... Không, không phải từ đó đâu, cháu thấy không, nó kết thúc bằng “er” cơ mà. Bây giờ, tìm chủ ngữ của chúng xem... Đúng rồi, vẽ mũi tên chỉ vào đi... Tôt lắm. Cháu nghĩ xem nào, mỗi động từ phải được chia theo chủ ngữ của nó... Đó, nhìn xem, chủ ngữ ở đó, là gì nào?... Đúng rồi, là “tu”[20], vậy thì phải có một chữ “s”, đúng rồi[21] đấy. Baya giờ, chú cũng làm như vậy với các danh từ chung, cháu gạch chân chúng đi... Cháu hãy tìm từ hạn định của chúng và kiểm tra xem. Phải kiểm tra tất cả. Còn các tính từ thì sao. Cháu không thấy từ “bouilli” kia có gì không ổn à, khi đi với từ “nappes”? Thêm “es”, đúng rồi, cháu thấy đây, chỉ cần chú ý là cháu có thể làm được. Bây giờ quay lại một chút nào, ông thấy có mấy con tính thật kinh hoàng... Nhìn thấy là tóc gáy ông dựng ngược cả lên đây này. Nào, cháu thử làm phép chia lại xem... Không, làm lại cả chỗ kia nữa... Còn nữa!

Cháu bỏ sót cái gì đó rồi. Số nhớ, đúng rồi, giỏi lắm. Còn bây giờ, ta xem trang số 4 nào..."

Tôi có cảm giác như đang ngủ trong khi thức, tôi vừa cực kỳ tập trung, lại vừa cảm thấy cực kỳ thoải mái. Tôi đang viết lên những đám mấy. Đó quả thực là một cảm giác rất lạ.

"Rồi đó, Toto, bây giờ ông sẽ để cháu làm một mình. Phần này là bài luận, mà môn này thì ông biết cháu cừ hơn ông rất nhiều... Có mà, có mà.Thật đấy. Ông để cháu tự làm nhưng nhớ chú ý đến chính tả đấy nhé? Cháu làm y như lúc nãy: vẽ những mũi tên nhỏ và kiểm tra. Hãy tự nói với mình rằng cháu là cảnh sát kiểm tra bọn từ ngữ. Gặp từ nào, chú hỏi xem giáy tờ của chúng đâu trước khi cho chúng đi tiếp:

- Này, anh kia! Anh tên là gì? – Tính từ. – Anh đi cùng với ai, chàng trai? – Cùng vói từ "chiens". – Nào, thế thì anh phải mang theo cái gì? – Một chữ "s"[22], thưa ông. – Tốt rồi, đi đi. Cháu hiểu ông nói gì không?"

- Có ạ, tôi trả lời.

- Này em kia, đừng có nói to lên như thế! Cô giám thị kêu lên. Em phải giữ im lặng. Tôi không muốn nghe thấy gì hết!

Tôi đọc lại bài của mình thật kỹ. Ít nhất là đến năm mươi bảy lần. Rồi tôi nộp lại quyển vở cho cô ấy. Khi đã đến hành lang, tôi thì thầm:

- Ông Léon ơi, ông còn ở đó chứ?

Không một lời đáp lại.

Ngồi trên tàu trở về nhà, tôi còn cố thử một lần nữa. Nhưng không, ở đầu dây kia, số điện thoại tôi muốn gọi, chẳng còn ai đáp nữa.

Bố mẹ đứng đón tôi trên ke tàu. Nhìn nét mặt họ, tôi biết chuyện gì đó đã xảy ra.

- Ông mất rồi ạ? Tôi hỏi. Ông mất rồi, phải không ạ?

- Không, mẹ nói, ông con đang hôn mê.

- Từ khi nào ạ?

- Từ sáng nay.

- Ông sẽ tỉnh lại chứ mẹ?

Bố tôi nhăn mặt, còn mẹ tôi sụp xuống ôm lấy vai tôi.

*****

*** ***

Tôi không đến thăm ông ở bệnh viện. Không ai đến cả. Chúng tôi khong được phép chỉ vì một con vi khuẩn nhỏ nhất từ chúng tôi cũng có thể giết chết ông.

Nhưng bù lại, tôi đến nhà bà, và tôi đã bị sốc khi nhìn thấy và, trông bà có vẻ yếu ớt và mong manh hơn cả mọi khi. Một nụ cười khẽ mất hút trong chiếc váy ngủ màu xanh da trời. Tôi đứng đó như một đứa ngốc, giữa căn phòng bếp, khi bà cất tiếng nói:

- Đi làm việc một chút đi cháu, Grégoire. Hãy bật cho máy chạy, Cầm lấy các dụng cụ. Vuốt ve mấy tấm gỗ. Hãy nói chuyện với chúng, hãy nói với chúng là ông sẽ sớm trở về.

Bà lặng lẽ khóc.

Tôi bước vào. Tôi ngồi xuống. Tôi khoanh tay lại trên bàn mộc, và cuối cùng thì tôi bắt đầu khóc.

Tôi khóc cho hết tất cả những giọt nước mắt mà tôi đã nén lại tận đáy lòng từ quá lấu rồi. Tôi cứ khóc như vậy bao nhiêu lâu? Một tiếng? Hai? Hay có thể là ba?

Khi đứng dậy, tôi cảm thây dễ chịu hơn, như thể tôi không còn nước mắt trong người nữa, không còn đau đớn gì nữa. Tôi cầm lấy một miếng giẻ dính đầy hồ vương trên mặt đất để chùi mũi, và đúng lúc đó, tôi nhận ra nó, hàng chữ mà tôi đã khắc lên chiếc bàn gỗ hôm nào ...“HÃY GIÚP CON”

*****

*** ***

Tôi được nhận vào trường Grandchamps.

Tôi khá dửng dưng trước tin này. Tôi chỉ cảm thấy thoải mái vì được đi khỏi nhà, đi “hít thởn khí trời”

như ông Léon của tôi vẫn nói. Tôi chuẩn bị hành lý, và khi bước ra khỏi phòng tôi không hề ngoái đầu nhìn lại. Tôi bảo mẹ bỏ số tiền của bác Martineau vào tài khoản tiết kiệm của tôi. Số tiền đó, tôi không còn muốn dùng đến nữa. Tôi chẳng còn mong muốn điều gì, trừ những điều không thể. Và tôi hiểu trong cuộc sống, không phải cái gì người ta cũng có thể mua được.

Bố tranh thủ một trong những chuyến đi tỉnh của ông để đưa tôi đến tận ngôi trường mới. Chúng tôi không nói chuyện gì nhiều trong suốt quãng đường. Bố con tôi biết rằng mỗi chúng tôi sắp đi một con đường khác.

- Có tin gì mới bố mẹ gọi ngay cho con đấy nhé!

Ông gật đầu, và ông ôm hôn tôi một cách vụng về.

- Grégoire?

- Dạ?

- Không có gì, không có gì. Hãy cố sống hạnh phúc, con xứng đáng được như thế. Con biết không, bố chưa bao giờ nói với con điều này, nhưng bố nghĩ rằng con là người đàn ông tốt... Một người thực sự tốt.

Và ông ôm lấy tôi thật chặ trước khi quay vào xe.

Trong lớp, tôi không phải là học sinh giỏi nhất, thậm chí tôi xếp gần cuối lớp; mà nếu nghĩ cho thật kỹ, tôi thực sự là đứa đứng bét lớp. Tuy thế, thầy cô ai cũng yêu quý tôi...

Một hôm, cô Vernoux, cô giáo tiếng Pháp, trả bài viết cho chúng tôi. Tôi được một con 6 trên 20.

- Cô hy vọng là cái máy bóc vỏ chuối của em không đến nỗi tệ như thế..., cô nói và khẽ mỉm cười với tôi.

Tôi nghĩ rằng mọi người có cảm tình với tôi là do cái đó, do bức thư mà tôi đã gửi đi. Tất cả mọi người ở đây đều biết rằng tôi học rất tệ, nhưng họ biết tôi muốn cố gắng để trở nên tốt hơn.

Ngược lại, với môn vẽ và môn thủ công kỹ thuật, tôi là đứa cừ nhất lớp. Tôi còn biết nhiều hơn cả thầy giáo. Khi lũ bạn trong lớp không làm được cái gì đó,

tôi là người chúng hỏi đến đầu tiên. Ban đầu, thầy Jougleux có vẻ khó chịu; bây giờ, thầy cũng làm y như lũ bạn tôi: suốt ngày thầy hỏi ý kiến tôi, buồn cười thật.

Môn học mà tôi ghét cay ghét đắng, đó là môn thể dục. Tôi vốn đã chẳng ra sao, đến đây, mọi việc còn tệ hơn vì những đứa khác rất giỏi và chúng lại còn thích môn này. Món nào tôi cũng hỏng cả: cũng chẳng có gì lạ, tôi không biết chạy, cũng chẳng biết nhảy cao, hay lặn, hay ném bóng, bắt bóng thì còn tệ hơn... Chẳng làm nổi một cái gì. Một con số không. Nhục nhã.

Lũ bạn trong lớp trêu trọc tôi cho vui, không có gì ác ý, chúng nói:

- Ê, Dubosc, bao giờ đằng ấy mới phát minh ra cái máy tạo cơ bắp cho đằng ấy nhỉ?

Hay:

- Chú ý chúng mày ơi! Dubosc sắp nhảy cao kìa, chuẩn bị bông băng mau.

Tuần nào mẹ cũng gọi điện cho tôi. Lần nào cũng htế, tôi hỏi ngay có tin gì mới không. Một ngày nọ, mẹ không chịu nổi nữa:

- Nghe này, Grégoire, thôi ngay. Đừng hỏi mẹ câu này nữa. Con biết rõ là nếu có tin gì mới mẹ sẽ nói ngay mà. Thay vì thế, hãy kể cho mẹ nghe về con nào, con làm gì, thầy cô của con thế nào, bạn bè thế nào, vân vân...

Tôi chẳng có gì để kể cho mẹ. Tôi cố nặn ra cái gì đó, rồi tôi kết thúc cuộc nói chuyện. Tất cả những gì không liên quan đến ông chẳng còn ý nghĩa với tôi nữa.

*

* *

Tôi sống tốt, nhưng tôi không cảm thấy hạnh phúc. Tôi phát điện lên vì không thể làm gì giúp ông Léon của tôi. Tôi có thể nhấc bổng cả dãy núi vì ông, hay cắt tôi ra từng mảnh nhỏ và chiên nhỏ lửa trong chảo

dầu. Tôi có thể bế ông trên tay, ôm chặt ông trong lòng và đi suốt cả trái đất này, tôi có thể chịu đựng bất cứ điều gì để cứu được ông, nhưng thế đấy, chẳng thể làm gì hết. Điều duy nhất có thể làm là chờ đợi.

Điều đó thật không chịu nổi. Ông là người đã giúp tôi khi tôi thực sự cần ông giúp đỡ, còn tôi, không thể làm gì. Không gì hết.

Cho đến giờ học giáo dục thể chất ngày hôm đó...

Ngày hôm đó, trên thực đơn là món leo dây thắt nút. Nỗi kinh hoàng của tôi. Tôi đã thử món này từ khi tôi sáu tuổi, và chưa một lần nào tôi làm được. Chưa bao giờ. Dây leo thắt nút là nỗi nhục nhã của tôi.

Khi đến lượt tôi, thằng Momo đã gào lên:

- Chúng mày ơi, đến mà xem, ngài thanh tra Gadget[23] sắp xắn quần lòi tất ra này!

Tôi nhìn lên didnhr cột và tôi thì thầm "Ông Léon ơi, nghe rõ cháu nói đây! Cháu sẽ làm được. Cháu sẽ làm điều đó vì ông. Vì ông, ông nghe thấy chúa nói không?"

Leo đến nút thắt thứ ba, tôi đã không chịu nổi nữa, nhưưng tôi cắn chặt răng. Tôi nắm chặt lấy dây bằng hai cánh tay nhỏ, ốm yếu như băng fphô mai trắng của mình để nâng người lên. Đến nút thắt thứ tư, rồi thứ năm. Tôi sáp buông tay. Khó quá. Không, tôi không thể, tôi đã hứa! Tôi làu bàu mấy tiếng, rồi tôi miết mạnh chân đẩy thân người lên. Nhưng không, tôi không thể chịu đựoc nữa. Tôi đã bắt đầu muốn bỏ cuộc. Đúng lúc đó, tôi nhìn thấy lũ bạn trong lớp, chúng đứng thành vòng tròn dưới kia. Có một thằng nào đấy gào lên:

- Cố lên Dubosc, cố lên!

Thế là, tôi lại cố thêm lần nữa. Mồ hôi chảy ra khiến hai mắt tôi nhòa đi. Tay tôi bỏng rát.

Du-bosc! Du-bosc! Du-bosc!

Bọn chúng gào lên để động viên tôi.

Nút thắt thứ bảy. Tôi sắp buông ra rồi. Tôi cảm giác mình sắp ngất xỉu.

Ở dưới kia, bọn bạn đang hát đoạn ca khúc dạo đầu của bộ phim hoạt hình quen thuộc:

"Ô kìa, ai đang đi kia?... Thanh tra Gadget! Chính ông ấy kia rồi... Thanh tra Gadget!"

Bon chúng khiến cho tôi can đảm hơn, nhưung điều đó vẫn chưa đủ.

Chỉ còn hai nút thắt nữa thôi. Tôi nhổ nước miếng vào lòng ban ftay phải, rồi tay trái "Ông Léon của cháu, cháu đây, hãy nhìn cháu! Cháu gửi đến ông sức mạnh này. Gửi đến ông lòng quyết tâm này. Ông hãy nhận lấy. Hãy nhận lấy! Ông cần đến chúng. Hôm trước, ông đã gửi đến cho cháu kiến thức của ông, bây giờ đến lượt cháu, cháu gửi đến ông tất cả những gì cháu có: tuổi trẻ này, sự dũng cảm này, hơi thở này, những thớ cơ nhỏ bé đang giận giữ này. Hãy nhận lấy, ông Léon của cháu! Hãy nhận lấy tất cả... Cháu xin ông đấy!"

Phần đùi non của tôi đã bị tướp da ứa máu, các khớp như đã tê liệt, vô cảm. Chỉ còn một nút thắt nữa thôi.

"Cố lên! Cố lêêêên! Cố lêêêêêên!"

Bọn chúng đang bị kích động mạnh. Cô giáo thể dục là người hò hét lớn hơn cả.

Tôi gào lên "TỈNH LẠI ĐI!" và tôi chộp lấy đỉnh cột. Ở dưới kia, bọn chúng như phát điên lên. Tôi khóc. Những giọt nước mắt hạnh phúc hòa lẫn với những giọt nước mắt chảy ra vì đau đớn. Tôi thả người trượt xuống theo thân cột và gần như ngã ra mặt đất. Momo và Samuel nhào đến ôm lấy tôi và nâng bổng tôi lên cao.

"Ô kìa, ai đang đi kìa...? Thanh tra Gadget... Chính ông ấy kia rồi, thanh tra Gadget." Mọi người đồng thanh hát.

Tôi ngất xỉu.

Kể từ ngày hôm đó trở đi, tôi đã trở thành một người khác hẳn. Quả quyết. Mạnh mẽ. Vững vàng không gì lay chuyển được. Tôi đã ăn gan sư tử.

Mỗi buổi chiều, sau giờ học, tôi ra ngoài đi bộ thay vì ngồi xem tivi trong khu nội trú. Tôi đi qua nhiều ngôi làng, nhiều khu rừng, nhiều cánh đồng. Tôi đi như vậy rất lâu. Tôi hít thở thật chậm và thật sâu. Và tôi chỉ lẩm bẩm một câu duy nhất trong đầu: "Hãy nhận lấy tất cả, ông Léon của cháu, hãy thở hít không khí trong lành này. Hãy thở đi ông. Ông ngửi mà xem, mùi của đất, của sương mù này. Cháu ở đây. Cháu là lá phổi của ông, là hơi thở của ông, là trái tim của ông. Hãy nhận lấy đi ông. Hãy nhận lấy." Tôi nói như thể đang thì thầm vào tai ông, từ xa.

Tôi ăn ngon miệng, tôi ngủ rất nhiều, tôi đi chạm vào vỏ cây và vuốt ve lũ ngựa sống trong trang trại gần đó. Tôi luồn tay sâu vào lớp lông bờm nóng ấm của chúng, và tôi lại thì thầm: "Hãy nhận lấy đi ông. Nó rất tốt cho ông."

Một buổi tối, mẹ gọi cho tôi. Lúc thầy giám thị đến báo, tim tôi ngừng đập trong giây lát.

- Mẹ có tin không được tốt lắm, con trai dũng cảm của mẹ. Các bác sĩ đã ngừng điều trị. Điều đó chẳng giúp ích gì.

- Nghĩa là ông sẽ chết!

Tôi gào lên trong hành lang dãy nhà nội trú:

- Vậy thì bố mẹ chỉ cần rút hết các rây rợ ra khỏi người ông thôi, như thế sẽ nhanh hơn!

Và tôi dập máy.

Kể từ ngày hôm đó, tôi chấm dứt cái màn kịch đang đóng. Tôi quay trở lại chơi bi lắc với lũ bạn trong trường nội trú, tôi học rất tồi tệ và tôi gần như không mở miệng nói nữa. Tôi không còn chút hứng thú nào với cuộc sống. Trong đầu tôi, như thể ông đã chết rồi. Những lần bố mẹ gọi điện, tôi chỉ nói mấy câu rồi tìm cớ thoái thác.

Thế rồi, hôm qua, một thằng bạn lớp mười hai vào tận giường tìm tôi. Tôi đang ngủ say. Nó làm đủ trò để lay gọi tôi dậy:

- Ê, ê, dậy đi ông bạn...

Miệng tôi lúng búng vì ngái ngủ.

- Chuyê...ện gì vậy?

- Ê, Toto, là mày phải không?

- Sao mày hỏi thế?

Tôi lấy tay giụi mắt:

- Bởi vì dưới kia có một ông già ngồi trong xe lăn và một mực đòi gặp thằng cháu Toto nào đó... Không phải là mày đấy chứ?

Tôi đang mặc quần đùi, tôi lao như bay xuống bốn tầng cầu thang. Vừa chạy, tôi vừa khóc như một đứa trẻ.

Ông đứng đó, trước của phòng ăn tập thể, có một người mặc áo blu trắng đứng cạnh ông. Người đó cầm chai nước truyền dịch trong tay, ông Léon yêu quý của tôi mỉm cười nhìn tôi.

Còn tôi, tôi khóc nhiều đến nỗi tôi chẳng thể nào cười với ông được.

Ông bảo:

- Này, đóng cái cửa sổ quần vào đi chứ, Toto, nếu không cháu sẽ cảm lạnh đấy.

Và lúc đó, tôi mỉm cười.

1. Tên một trò chơi điện tử.

2. Nhân vật chính của bộ phim “Chiến tranh giữa các vì sao”

3. Bộ chơi chế tạo gồm nhiều mảnh, thiết bị cơ khí rời bằng kim loại

4. “Astérix légionaire”, một tập trong bộ truyên tranh của Pháp

5. Biểu tượng trên các nhãn hàng của một công ty thực phẩm chế biến nổi tiếng ở châu Âu, chuyên bán rau quả đông lạnh và đóng hộp.

6. Tiếng Anh trong nguyên bản, có nghĩa là “mảnh đất của Léon”

7. Bánh mì nướng vơi phô-mai, thịt và trứng.

8. Nhân vật trong loạt phim hoạt hình vịt Donald

9. Quái vật khổng lồ màu xanh trong một sê-ri truyện tranh của hai nhà văn người Mỹ Stan Lee và Jack Kirby.

10. Chuỗi từ biến thể từ "merda", tiếng La-tin, có nghĩa là cút, cung nghĩa với từ "merde" trong tiếng Pháp vốn là một từ chửi tục thông dụng.

11. Tên quái vật (cũng đồng thời là tên nhân vật đã tạo ra nó) trong tiểu thuyết kinh dị nổi tiấng của nhà văn người Anh Mary Shelley

12. Một chương trình rất được yêu thích, phát thanh hàng ngày trên đài RTL của Pháp, trong đó khách mời trả lời câu hỏi do người dẫn chương trình đặt ra.

13. Cách gọi thân mật

14. Grégoire định sử dụng cách nói so sánh dân dã thường gặp trong tiếng Pháp "đắt còn hơn da mông", nhưng thấy nói như thế không được lịch sự lắm nên cậu sửa lại "đắt còn hơn da lưng"

15. Tên của sách bài tập làm trong hè dành cho học sinh chuẩn bị lên lớp sáu.

16. Tên sản phẩm dùng cho bữa sáng.

17. Một món ăn làm từ thịt bò băm nhuyễn, ăn sống với nước sốt và các loại gia vị như mù tạc, tiêu, muối...

18. Em họ của Grégoire còn nhỏ nên không phát âm đúng tên của anh. Cả từ chỉ bộ đồ chơi Légo cậu bé cũng phát âm thành iégo

19. Nữ anh hùng tiêu biểu trong lịch sử Pháp. Tương truyền, năm 13 tuổi, Jeanne d'Arc đã nghe thấy giọng nói của các thánh chỉ đường cho cô và sau đó cô đã chỉ huy quân lính Pháp chiến đấu chống lại quân Anh xâm lược

20. Đại từ nhân xưng ngôi thứ hai số ít, thường động ở ngôi này thường kết thúc bằng "s"

21. Trong tiếng Pháp, “bouilli” là tính từ, có nghĩa là “luộc, nấu sôi”, “nappes” là danh từ giống cái, ở số nhiều, có nghĩa là những tấm khăn trải bàn. Tính từ đi với danh từ giống cái, số nhiều thì ở tận cùng phải thêm “es”

22. Từ “chiens”, nghĩa là những con chó, là danh từ giống đực số nhiều. Vì thế, tính từ đi theo nó phải thêm chữ “s” ở tận cùng để chỉ số nhiều.

23. Nhân vật trong sê-ri phim hoạt hình hài cùng tên, rất quen thuộc với trẻ em Pháp. Thanh tra Gadget vụng về và thường phán đoán sai lầm, nhưng bao giờ cũng thoát khỏi nguy hiểm và phá án thành công nhờ may mắn đặc biệt